

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ
Відділ економічного розвитку і торгівлі
Михайлівської районної державної адміністрації

ПАСПОРТ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ
МИХАЙЛІВСЬКОГО РАЙОНУ
ЗА ПІДСУМКАМИ 2017 РОКУ

ОГЛЯД ОСНОВНИХ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ МИХАЙЛІВСЬКОГО РАЙОНУ СТАНОМ НА 01.01.2017 РОКУ

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

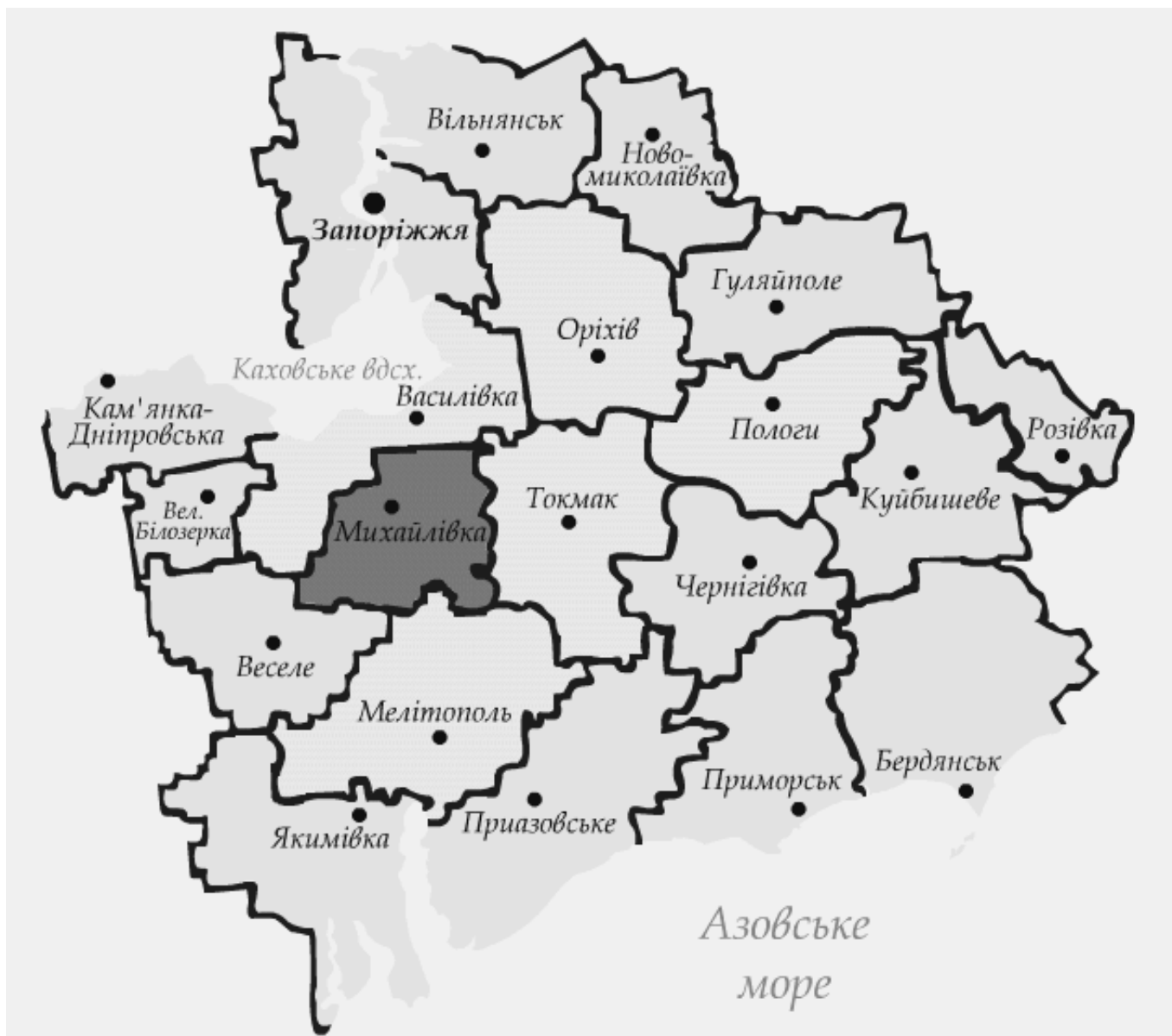
Михайлівський район розташований у південно-західній частині Запорізької області і межує з Василівським, Токмацьким, Мелітопольським, Веселівським районами. Дата утворення району – 7 березня 1923 року. Центр – смт Михайлівка. Територія (тис. км²) – 1,067

На території району розташовано 48 населених пунктів, що підпорядковані двом селищним і 8 сільським радам. У районі працюють 34 депутати районної ради і 1 депутат обласної ради, 40 депутатів селищних рад, 106 депутатів сільських рад.

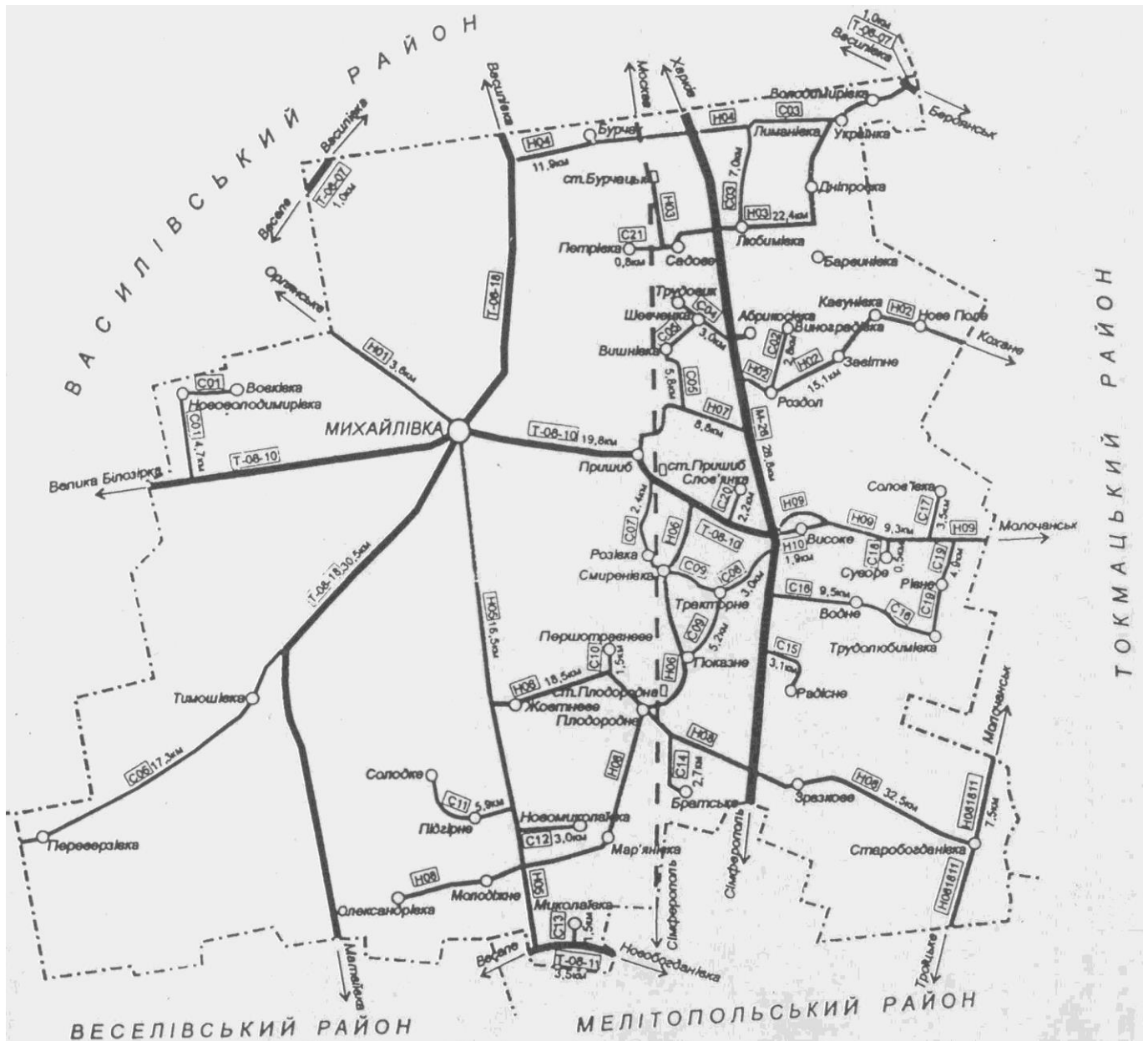
Середньорічна чисельність населення складає 29,2 тис. чол., з якого 13,6 тис. чол. мешкає в сільській місцевості.

1.1. Карта району

*Загальна карта
адміністративно-територіального поділу області
з виокремленням Михайлівського району*

Схематична карта Михайлівського району
з нанесеними транспортними магістралями

Протяжність автомобільних доріг по району:

	Загальнодержавні	– 28,8 км
	Територіальні	– 30,01 км
	Обласні	– 93,4 км
	Районні	– 163,9 км
	Сільські	– 195,99 км
	Всього	– 512,1 км

Через територію району проходить Придніпровська залізнична колія і є 3 залізничних станції. Залізниця має державне значення, крім того вона є частиною залізниці сполученням Москва-Сімферополь.

1.2. Географічне положення

Ґрунтовий покрив району поданий, в основному, найбільше родючими ґрунтами в області чорноземами звичайними малогумусними – 65,5 тис. га, чорноземами південними – 9,9 тис. га, луговими-чорноземними – 22,9 тис. га, що утворилися на лісах під степовою, трав'янистою рослинністю.

У районі 6 тис. га еродованих орних угідь, 99% орних земель розташовані на ухилах 0-1°.

По геоморфологічному районуванню Михайлівський район відноситься до Причорноморської рівнини.

Причорноморська низина представляє собою рівнину, яка нахилена з півночі на південь. Рельєф рівнини одноманітний, в основному рівнинний.

Михайлівський район розташований на водороздільному плато, між р. Дніпро та р. Молочна, де немає жодної річкової долини, жодної більш-менш вираженої значної балки. У зв'язку з цим, Михайлівський район по рельєфу можна розділити на підрайони: західний та східний.

Західний підрайон Михайлівського району представляє собою понижену безстічну рівнину. Ця рівнина покрита пласкими западинами з пологими, ледь помітними схилами, так званими подами. Найбільші поди мають діаметр у кілька кілометрів і глибину близько 6-10 м (Тимошівський под), середні поди – глибина близько 1 м і діаметр близько 1 км та інші мілкі поди, які мають кілька десятків метрів у діаметрі і незначну глибину (10-50 см).

Міжподовий простір представляє собою рівнинне плато з найбільшою відміткою над рівнем моря 75 м. Тимошівський под є найбільш ширшим подом в районі. Цей под охоплює близько 5 тис. га земель. Відмітка найнижчого місця поду, у порівнянні з відміткою водороздільного плато, досягає 10 м.

Схили подів надзвичайно пологі, ледь помітні, але в деяких випадках вони стають більш крутішими і короткими.

Поди представляють собою водозбірні басейни безстічного степу і часто у вологі роки затоплюються водою, в сухі ж роки, особливо після безсніжних зим, вони вже з ранньої весни пересихають.

Східний підрайон представляє собою спокійне водороздільне плато, які пересікаються кількома неглибокими балками та улоговинами. Цей підрайон займає одну третину Михайлівського району. Тут у формуванні рельєфу прийняла участь р. Молочна. Землі підрайону знаходяться на її правому березі, більша їх частина розміщена на водороздільному плато.

Річка Молочна представляє собою типову південну степову річку з непостійним водостоком. Водою на всьому протязі вона заповнюється тільки восени (в період випадіння значної кількості опадів) і навесні після танення снігу і весняних опадів. Влітку і в першій половині осені вона пересихає, залишаючи тільки відокремлені один від одного плеса. Русло річки добре виражене у вигляді неширокого і неглибокого, але сильно мандруючої канави.

Долина річки Молочної явно асиметрична. Правий берег її високий і крутий з дуже коротким переходом у водороздільне плато. Лівий берег низький і пологий, терасований і поступово переходить у водороздільне плато. На територію Михайлівського району заходить тільки правий берег (Старобогданівська сільська рада).

Плато представляє собою вирівняну поверхню з дуже невеликим пониженнями і підвищеннями.

Північна частина підрайону більш хвиляста і порізана мілкими і середніми улоговинами і балками. Основна тенденція напрямку балок з південного-сходу на північ та північний захід. Основна балка "Чебарі" (СВК Любимівське) простягається від кордону Токмацького району з південного-сходу на північ до кордону Василівського району, між селами Українка і Калинівка. До неї підходять з південного сходу і півдня невеликі тальвеги.

Схили балок пологі. Дно балок вузьке, шириною 50-60 м і менше.

Деякі схили балок мають багато середніх і мілких діючих ярів та промоїн, які представляють собою поглиблення, які мають з трьох сторін круті стрімкі схили.

Водні ресурси Михайлівського району небагаті: кілька ставків по балках у північній частині району та річка Молочна в селі Старобогданівка. Основним джерелом задоволення питних та господарських потреб району у воді в даний час є ґрунтові води.

Основним джерелом зволоження на території району є атмосферні опади.

Зволоження відбувається нерівномірно. На більш вирівняних ділянках водорозділу опади розподіляються більш рівномірно і глибоко проникають у ґрунт, на схилах водороздільного плато і ба-

лок значна частина води стікає і тим більше, чим крутіше схил. На шлейфі схилів, днищах балок і подів зволоження набагато краще. Ґрунтові води на території району залягають на глибині 4-12 м і на ґрунтоутворюючий процес ніяк не впливають.

У західному підрайоні, де яри і балки відсутні, на опади, які випадають чи усмоктуються безпосередньо ґрунтом на місці випадіння, або ж збираються в цих замкнених безстічних депресіях – подах, звідки вони в значній мірі випаровуються, а частина досягає ґрунтових вод.

Ґрунтові води слабко мінералізовані. Смакові якості цих вод погані, але для вживання придатні. У заплаві річки ґрунтові води залягають на глибині 0,8-1,5 м. На смак вони гірко-солоні, а саме мінералізовані. Ці води приймають безпосередню участь у ґрунтоутворюючому процесі.

Водне господарство Михайлівського району базується на використанні водних ресурсів підземних вод і стічних поверхневих водопотоків. Водогосподарчими об'єктами, які розташовані на території району є: малі водойми, які розташовані головним чином у балках, артезіанські свердловини, шахтні колодязі, водопроводи у населених пунктах району.

У районі налічується 12 ставків, загальна площа яких складає 57,7 га. Ставки використовуються для нагулу водоплавної птиці, розведення риби, водопою худоби.

Рибне господарство району слабко розвинуте, більшість ставків заселено дикою рибою, значна частина ставків потребує ремонту, лісозахисту, облаштування ілофільтрів.

Зважаючи на відсутність належних топографічних умов, можливостей для розширення мережі ставків в районі немає.

Водопостачання району здійснюється переважним чином із свердловин, глибина яких коливається від 41 до 286 м. Частина населення споживає воду шахтних колодязів, глибина яких коливається від 4 до 20 м.

1.3. Кліматичні умови

Територія Михайлівського району характеризується континентальним кліматом – посушливим та жарким. За агротехнічним районуванням області Михайлівський район відноситься до другого агрокліматичного району, який займає центральну зону області. Ця зона характеризується високими тепловими ресурсами. Сума позитивних температур більше 10° за вегетаційний період досягають 3100-3200°. Кількість опадів з квітня по вересень складає 240-260 см.

Хід середньомісячних температур протягом року за багаторічними даними Пришибської метеорологічної станції такий:

	М і с я ц і												Рік
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Температура	-2,2	-2,6	0,1	8,8	15,8	20,3	22,7	21,7	14,5	9,1	1,9	0,5	9,1

Як видно з таблиці, найхолоднішими місяцями є січень і лютий. Найбільш теплі: червень, липень, серпень. Абсолютний мінімум температури -30° спостерігається у січні, максимум температури +37° – у липні.

Зима постійно з нестійкою погодою. Поряд з низькими температурами - 8-23° настає різке потепління з температурою +4-7°. Такі різкі коливання температур негативно впливають на перезимівлю озимих посівів.

Висота сніжного покриву досягає 13 см, дуже не стійка, сніг швидко тане з настанням відлиги. Часто в зимовий період замість снігу випадає дощ, виникає крижана кірка.

Глибина промерзання ґрунту в середньому складає 25-30 см, мінімальна – 15см, а максимальна 100 см.

Тривалість без морозного періоду в середньому складає 165 днів. Згідно даних Пришибської метеостанції останні заморозки на поверхні ґрунту припиняються в середньому 16 квітня. Перші осінні заморозки настають в середньому 6 жовтня.

Так, як вся місцевість району рівна, то температурний режим практично однаковий.

Середньорічна кількість опадів в районі складає за багаторічними даними 410 мм, а за останні роки розподіляється по місяцям у такий кількості:

	М і с я ц і												Середньо-річна
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	

Кількість опадів	51	27	23	34	46	47	43	55	52	47	30	42	497
------------------	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----

У зимові місяці опадів випадає мало. В літні місяці опадів випадає близько 38% від річної кількості, часто у вигляді злив, а іноді злив із градом.

Кількість днів з вітровою посухою за весняно-літній період в середньому складає 59 днів, у тому числі на червень і липень припадає до 37 днів.

Вітри, які панують, переважно східного та південно-східного напрямку. Швидкість руху вітру в середньому 3-5 м/с. Іноді швидкість вітру досягає до 15-20 м/с. Кількість днів із сильними вітрами (більше 15 м/с) по району припадає в середньому до 30 днів на рік, частіше всього навесні.

Внаслідок того, що в районі панують східні та південно-східні сухі вітри, виникає значна посушливість клімату і наявність "суховіїв", які негативно впливають на врожайність сільськогосподарських культур, але не зважаючи на це, в основному, кліматичні умови району сприятливі для розвитку сільськогосподарського виробництва.

1.4. Природно-ресурсний потенціал

Михайлівський районі має такі корисні копалини:

Чорні метали

Залізо

1. Переверзевське родовище багатих залізних руд.

Запаси по категоріях:

A+B+C₁ – 294752 тис. тонн.

C₂ – 109301 тис. тонн.

Площа Переверзевського родовища розташовується у двох районах: Михайлівському та Василівському. Тому запаси родовища даються загальні, а ті, що знаходяться в Михайлівському районі, сказати неможливо, оскільки для цього необхідні спеціальні трудомістки підрахунки.

Запорізьким залізорудним комбінатом ведеться видобудок залізної руди.

Будівельні матеріали:

1. Цегляно-черепична сировина. Представлено двома родовищами:

а) Михайлівське, запаси 914 тис. м³

б) Високівське, запаси 1399 тис. м³

2. Будівельні піски. Представлені кар'єрами по схилу долини р. Молочної в районі с. Старобогданівка. Запаси пісків не підраховувалися. Розробляються піски стихійно місцевим населенням.

Розвідано запаси цегляно-черепичної сировини по Михайлівському і Високівському родовищах, нижче наводиться їхня характеристика.

Михайлівське родовище розташоване на південно-східній окраїні смт Михайлівки. Площа родовища 4,1 га на орних землях. Корисна копалина представлена темно-бурими суглинками середньою потужністю 3,2 м і суглинками жовтими середньою потужністю 3,0 м. Розкрит – ґрунтово-рослинний шар середньою потужністю 0,8 м. Родовище на глибині 6 м заводнене. Води ненапірні з незначним дебітом.

Лабораторними і напівзаводськими іспитами встановлена придатність суглинків у шахті по геологічному розрізу з добавкою 8-10% обпилювань для виготовлення цегли марки "100". Сушіння природне.

Запаси суглинків числяться на балансі по категоріях A+B+C₁ – 914 тис. м³.

Високівське родовище суглинків розташоване в 1,5 км на північ від с. Високе Михайлівського району. Площа родовища 18 га на орних землях. Корисна копалина представлена суглинками палево-жовтими і жовто-бурими з лінзами червоно-бурих глин, рідко пісків.

Середня потужність корисної товщі 7,8 м. Розкрита потужність суглинків 17,4 м. Середня потужність розкриття – 1,5 м. Рівень ґрунтових вод на глибині 6,0-8,0 м, рідше 1,5-2,0 м.

За даними випробувань суглинки придатні для виготовлення цегли способом напівсухого пресування марки "75", що відповідає вимогам ДСТ 530-54.

Запаси числяться на балансі і складають по A+B+C₁ – 1399 тис. м³.

2. СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Загальна земельна площа району складає	106,7 тис. га.
в т. ч.: Сільськогосподарські угіддя займають	98 тис. га або 4,9% від загальної їхньої наявності в області
в т. ч.	– площа ріллі складає
	– багаторічні насадження
	– сіножаті
	– пасовища
Ліси та лісовкриті площі	2,9 тис. га
Інші землі	5,8 тис. га

Загальна площа землекористування сільськогосподарських та фермерських господарств району складає 47,9 тис. га, у тому числі рілля 47,7 тис. га, багаторічні насадження 0,9 тис. га, сіножаті і пасовища – 0,3 тис. га. Зрошувані землі всього по району складають 15,9 тис. га, в тому числі населення – 6,4 тис. га.

В т.ч. в розрізі суб'єктів господарювання:

	Фермерські господарства	С-г кооперативи	ТОВ	Приватні підприємства та інші	Підсобне господарство навчального закладу	Підсобне господарство соціального закладу
Кількість господарств	64	2	16	16	1	1
Загальна площа користування га	10274,2	4854,1	14950,2	11419,8	650,4	156,7
В тому числі:						
с-г угіддя	10206,5	4840,4	14491,5	11395,1	650,4	146,3
рілля	9882,6	4832,4	13130,2	11112,4	650,4	146,3
к-сть взятих в оренду земельних часток (паїв)	1125	815	2236	1625	54	-

Агропромисловий комплекс займає головне місце в економіці району. У цій сфері функціонують 36 підприємства та 60 фермерських господарств. Підприємства займалися сільськогосподарською діяльністю шляхом оренди земельних ділянок – паїв, використання земельних ділянок, наданих у постійне користування та інше. У діяльності цих підприємств і задіяна основна маса працездатного населення. Тут використовується основний виробничий потенціал району.

Заходи щодо реалізації державної політики в аграрному секторі району впродовж 2017 року були зосереджені в напрямку створення сприятливого ринкового середовища для агробізнесу, впровадження ринкових інструментів державного впливу на співвідношення попиту та пропозиції на аграрному ринку, ефективного використання земельно-майнового ресурсу, вирішення соціальних проблем.

За попередніми даними у 2017 році було вироблено валової продукції сільського господарства у постійних цінах 2010 року у розмірі 255 млн. грн., що складає 105,8% програмного завдання та 98,2% до минулорічного показника. По сільськогосподарських підприємствах району у 2017 році зібрано зернових і зернобобових культур 98,9 тис. тонн у заліковій вазі (на 0,7 тис. тонн більше 2016 року) при врожайності 33,9 ц/га (у 2016 році – 36,5 ц/га); соняшнику – 24,4 тис. тонн (на 8,6% менше 2016 року) при врожайності 17,2 ц/га (у 2016 році – 17,5 ц/га).

У звітному році виробництво овочів склало 14,1 тис. тонн, або на 0,8 тис. тонн більше ніж у минулому році (6,0%). Врожайність овочевих культур склала 359 ц/га (у 2016 році – 312 ц/га). Майже усі овочі вирощені на зрошувальних землях.

Зібрано 3,1 тис. тонн плодів, що на 0,4 тис. тонн (15%) більше ніж у 2016 році і на 0,6 тис. тонн більше програмного показника. Площа садів у 2017 році становила 511,2 га.

Озимі культури під урожай 2018 року посіяно на площі 22,4 тис. га. Сходи отримані на 100% посівів, з них : озима пшениця доброго стані 2033га (10%), у доброго стані 12205 га (60%), у слабкому та зрідженому 6012 га (30%). Озимий ріпак: 209 га (10%) у доброго стані; 1258га (60%) у задовільному стані; 630 га (30%) у слабкому стані.

У 2017 році сільгосп підприємствами району внесено 1596 т. мінеральних добрив, або на 382т. більше ніж у 2016 році. На 1 га посівної площі внесено 83кг. мінеральних добрив, що на 1 кг. більше ніж у 2016 році. Удобрено 80 % площі, в той же час у 2016 році частка удобреної площі складала 68 %. Під посіви сільськогосподарських культур внесено 56 т. органічних добрив або 8,3% до посівної площі. Частка удобреної площі склала 0,2%.

Згідно оперативних даних станом на 01.01.2018р. в районі по всім категоріям господарств утримується 5208 голів великої рогатої худоби в тому числі корів 3035 голів: сільгосп підприємства: ВРХ – 37 голів, в т. числі корів – 13 голів ;

Проаналізувавши показники галузі тваринництва в порівнянні з минулим роком поголів'я ВРХ зменшилось на 12,1 % (2016р. – 5925 голів), поголів'я корів на рівні минулого року. По сільгосп підприємствах поголів'я ВРХ до 2016 року складає 148 %, в тому числі корів-120%.

Поголів'я свиней станом на 01.01.2018 року по району складає 11734 голови, а саме 41,5% до показника 2016 року (2016- 28272 голови):

- фізичні особи – 5200 голів;
- юридичні особи – 6534 голови.

Зменшення поголів'я по сільгосп підприємствах району обумовлено у зв'язку із проведенням ветеринарних заходів на одному з підприємств.

Юридичними особами району за 2017 рік було вироблено:

- м'яса – 1982.8 т., що складає 70.5% до показника минулого року;
- молока – 44.1 т., а саме 118.5% до 2016 року.

Розвиток тваринництва стримується через низькі закупівельні ціни на м'ясо та молоко.

Станом на 01.01.2018 року заборгованість із заробітної плати по сільськогосподарським підприємствам відсутня. Проблемні питання галузі наступні:

диспаритет цін між сільгосппродукцією і ПММ, сільськогосподарською технікою, насінним матеріалом, добривами, засобами захисту рослин, відсутність державної підтримки тваринництва, введення нового оподаткування, у т.ч. – ПДВ.

3. ПРОМИСЛОВІСТЬ

У 2017 р. у районі виробництво промислової продукції здійснювали: КП "Михайлівський комунгосп", ТОВ «Стандарт- 2010» та Державний навчальний заклад «Михайлівське вище професійне училище», які розташовані в смт Михайлівці. КП «Михайлівський комунгосп» видобуває та постачає населенню питну воду. Через збитковість станом на 01.01.2016 р.зупинено роботу відділення ТОВ «Моліс» - Михайлівський маслозавод.

У районі виробляються тільки продовольчі товари народного споживання.

Також крім вищевказаних підприємств випуском товарів народного споживання займаються сільськогосподарські підприємства та малі підприємства.

Інформація по виробництво промислової продукції в районі відсутня.

4. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Підприємства, організації та установи району не займаються зовнішньоекономічною діяльністю.

5. КАПІТАЛЬНЕ БУДІВНИЦТВО

У 2017 році за рахунок усіх джерел фінансування обсяг капітальних вкладень склав 205,409 млн. грн., що на 91,8 % більше, ніж було передбачено програмним завданням та на 12,2 % більше 2016 року.

Основним джерелом фінансування капітальних вкладень є власні кошти підприємств та організацій. Найвагомішу частку капітальних інвестицій спрямовано в розвиток сільського господарства, житлово-комунального господарства та у соціальну сферу району.

За рахунок коштів обласного та районного бюджетів у районі здійснювалися роботи на таких об'єктах:

- «Утеплення фасаду КЗ «Роздольська загальноосвітня школа І-ІІІ ст.» Михайлівської районної ради Запорізької області – реконструкція -ін № 10310001, будівля школи (нова)». Роботи виконано та профінансовано в повному обсязі на загальну суму 1470,161 тис. грн., в т.ч. 1323,145 тис. грн. – обласний бюджет, 147,016 тис. грн. – місцевий бюджет;

- «Реконструкція комунального закладу "Бурчацька загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені Героя Радянського Союзу Є.І. Носаль" за адресою: 72010 Запорізька область, Михайлівський район, с. Бурчак, пров. Шкільний, 3. Заміна вікон та дверних блоків». Роботи по об'єкту виконано та профінансовано в повному обсязі на суму 1099,696 тис. грн., в т.ч. 1072,777 тис. грн. – обласний бюджет, 26,919 тис. грн. – місцевий бюджет.

За рахунок обласного бюджету розпочато роботи на об'єкті «КЗ «Роздольська загальноосвітня школа І-ІІІ ст.» Михайлівської районної ради Запорізької області – реконструкція -ін №10310002 будівля школи». Заплановано фінансування на загальну суму 481,993 тис. грн.

Також за рахунок коштів обласного бюджету у рамках виконання депутатських повноважень на реалізацію заходів, спрямованих на соціально-економічний розвиток Запорізької області, здійснювалися роботи на наступних об'єктах:

«Ремонт будівлі газової котельні Комунального закладу "Михайлівська загальноосвітня школа І-ІІ ступенів" Михайлівської районної ради Запорізької області» на суму 50 тис. грн.;

«Заміна вікон у дошкільному навчальному закладі "Вишенька" Бурчацької сільської ради Михайлівського району Запорізької області» - 26 од. на суму 140 тис. грн.;

«Реконструкція ліній вечірнього освітлення вулиць селища Михайлівка та встановлення енергозберігаючих LED ліхтарів» на суму 650 тис. грн.

По всіх об'єктах роботи виконано та профінансовано в повному обсязі.

За рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища придбано сміттєвоз для КП "Михайлівський комунгосп" (спецпризначення для комунального господарства) вартістю 1094,4 тис. грн. Здійснено реконструкцію каналізаційних очисних споруд із застосуванням біоінженерних технологій в КУ «Михайлівський психоневрологічний інтернат» вартістю 2500 тис. грн. Розпочато роботи на об'єкті «Каналізаційні очисні споруди смт. Пришиб Михайлівського району Запорізької області. Реконструкція. Коригування» на виконання якого передбачено кошти обласного ФОНПС 3510 тис. грн. та місцевих бюджетів – 273,23 тис. грн.

За рахунок місцевих бюджетів Михайлівського району було виконано наступні заходи:

капітальний ремонт пішохідних доріжок по вул. Центральній та вул. Пушкіна Михайлівської селищної ради – 1502,516 тис.грн.;

реконструкція освітлення по вул. Космічна Михайлівської селищної ради- 40,749 тис.грн.;

реконструкція освітлення по вул. Шкільна Михайлівської селищної ради - 425,479 тис.грн.

капітальний ремонт водонапірної вежі в с. Високе -129,940 тис. грн.;

придбання насосного та іншого обладнання на водогони по 4 сільським/селищним радам – 356,188 тис.грн.;

придбання роторних косарок для 2 сільських рад – 50,800 тис.грн.;

виготовлення та встановлення пам'ятника Герою Радянського Союзу Полякову – 44,710 тис.грн.;

облаштування дитячого майданчика у Тимошівській сільській раді - 41,600 тис.грн.;

заміна віконних блоків на металопластикові у:

КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» - 12 один. на суму 70 тис.грн.;

КЗ «Пришибський ДНЗ «Сонечко» - 7 од. на суму 22,0 тис.грн.;

КЗ «Тимошівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів» - 42 од. на суму 200,0 тис. грн.;

КЗ «Плодородненський навчально-виховний комплекс І-ІІІ ступенів «ЗНЗ-ДНЗ» - 52 од. на суму 200,0 тис.грн.;

Любимівському СБК – 5 од. на суму 28 тис.грн.;

Зразківському СБК -3 од. на суму 14,3 тис.грн.;

Плодородненському СБК (заміна 3 вікон, 6 дверей, ганок) на суму 203,979 тис.грн.;

- поточний ремонт приміщень ТМО та КЗ «Михайлівський ЦПМСД» - 130,1 тис.грн.

У 2017 році опалення КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст. імені М.А.Шаламова», КЗ «Михайлівський НВК ЗШ І-ІІІ ст. - гімназія», КЗ «Роздольська ЗОШ І-ІІІ ст.», КЗ «Любимівська ЗОШ І-

III ст.», КЗ «Тимошівська ЗОШ I-III ст.», районного будинку культури та адмінбудівлі районної ради переведено із газового на опалення шляхом закупівлі теплової енергії, виробленої із пілетів.

У рамках «Програми покращення стану автомобільних доріг загального користування місцевого значення Запорізької області на 2017 рік» на Михайлівський район було виділено із обласного бюджету 653,705 тис. грн., які використано в повному обсязі.

За рахунок коштів сільських та селищних рад району протягом 2017 року було виконано ремонт доріг комунальної власності загальним обсягом 23,198 тис. м.кв. на загальну суму 8977,681 тис.грн.

За кошти державного бюджету філією «Михайлівський райавтодор» виконано поточний ремонт та обслуговування доріг на суму 1399,475 тис.грн.

У 2017 році отримано таку міжнародну технічну допомогу:

GIZ у рамках Програми зміцнення спроможності Українських територіальних громад для прийняття внутрішньо переміщених осіб було передано КЗ «Комплексна дитячо-юнацька спортивна школа» спортивні тренажери та інвентар вартістю 279,875 тис.грн. та КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» організаційну, комп'ютерну та спеціальну техніку вартістю 234,736 тис.грн.;

UNICEF передано меблі та інвентар для дитячих дошкільних груп вартістю 3879,1 дол США для КЗ «Плодородненський НВК I-III ст.» та 600 тис.грн. для КЗ «Михайлівський НВК I-II ст. «ДНЗ-ЗШ».

За кошти населення у 2017 році введено 438 м² житла.

У районі продовжує діяти обласна Програма «Сільське подвір'я». У 2017 році в рамках цієї Програми здійснено пільгове кредитування населення району в розмірі 638,8 тис. грн. Кредити фонду „Сільське подвір'я» були використані на реконструкцію житла – 248,8 тис.грн., на придбання житла – 390 тис.грн.

6. ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ

У 2016 році до району не надходили іноземні інвестиції.

Райдержадміністрацією постійно ведеться робота по інформуванню підприємств щодо співпраці із Європейським банком реконструкції і розвитку. Також постійно ведеться робота по розповсюдженню та збору інвестиційних анкет.

Щопівроку оновлюється інвестиційний паспорт району

Пріоритетними галузями економіки, підприємств району (міста), визначених для їх можливого інвестування, у т. ч. іноземного, є сільське господарство та соціальна сфера.

7. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

*Житловий фонд**

Загальна площа житлових приміщень станом на 01.01.2018* року складає 760,3 тис. м², забезпеченість населення житлом на 1 мешканця – 25,6 м². 38,6% житла обладнано водопроводом, 35,5% – каналізацією, 44% - опаленням, 33,4% - ванними (душовими), 97% - газом (включаючи балонний).

У районі введено в експлуатацію житла:

- у 2011 році - 3 будинки площею 679 м² вартістю 862 тис. грн.;
- у 2012 році – 4 будинки площею 492 м² вартістю 575 тис. грн.;
- у 2013 році – 3 будинки площею 278 м² вартістю 218 тис. грн. (за ці роки житло будувалось лише за кошти населення);
- у 2014 році – площею 1707 м² вартістю 4472 тис. грн. За рахунок коштів інвестора введено в експлуатацію 30 квартирний 5 поверховий будинок у смт Михайлівка;
- у 2015 році житло не вводилось;
- у 2016 - 7 будинків, площею 781 м²;
- у 2017 році – 4 будинки, площею 438 м²

*Водопостачання**

На території району протяжність водоводів і водогінної мережі складає 407,8 км (в т. ч. протяжність водоводів – 12 км, вуличної водопровідної мережі – 391 км, внутрішньо-квартильної мережі – 3,9 км). Із загального обсягу – 172,9 км знаходиться у міській місцевості, 234,9 км – у сільській місцевості. Із загальної протяжності водопроводів 125 км, або 30,6% зношених або аварійних.

На території господарств і організацій району знаходяться 71 артезіанська свердловина (в т.ч. 29 у міській місцевості, 42 у сільській), з них 63 артезіанські свердловини використовуються для добування питної води населенню (в т.ч. 26 у міській місцевості, 37 у сільській).

Водоспоживання на одну людину складає 76,4 л води на добу.

У 2017 році в районі водозабезпеченням займалися 8 комунальних підприємств (в усіх сільських та селищних радах, крім Плодородненської); 6 сільськогосподарських підприємств (ТОВ ім. Мічуріна, ТОВ "ЮЛеНа", ТОВ "Молодіжне", ПП «Молодіжне-1», ТОВ "Алекс", ТОВ "Лана"); 1 фермерське господарство (ФГ "Ітог"); державне підприємство "Придніпровська залізниця"; Михайлівський психоневрологічний інтернат та ТОВ «Українська елеваторна компанія».

У більшості населених пунктів району забезпечення питною водою водокористувачів задовільне. Проте, якість послуг по водопостачанню не завжди задовольняє споживачів, в тому числі по якості питної води.

Впродовж року вживались заходи щодо покращення фінансового стану підприємств житлово-комунального господарства (приведення тарифів до економічно обґрунтованих, поліпшення розрахунків за спожиті послуги) та поліпшення якості наданих житлово-комунальних послуг.

У 7 підприємствах було проведено коригування тарифів на житлово-комунальні послуги.

Враховуючи соціальну значимість водопостачання, за рахунок коштів інвесторів, бюджетів всіх рівнів вдалось вирішити частину проблемних питань комунальної сфери району. Замінені 6 глибинних насосів. На артезіанських свердловинах в смт Михайлівка, с. Бурчак, с. Українка, с. Нове-Поле замінені водопідйомні колони. Проведений капітальний ремонт водонапірної башти в с. Роздол, замінені башти «Рожновського» в с. Солов'ївка та с. Трудолюбимівка. Проведені поточні ремонти на 11 артезіанських свердловинах. Придбано частотний перетворювач для артезіанської свердловини в смт Пришиб. Замінено обсадну трубу на артсвердловині в с. Кавунівка. В с. Тракторне проведені роботи по гідродинамічному очищенню артезіанської свердловини на суму 489,986 тис. грн.

Придбано глибинні насоси та обладнання для артезіанських свердловин на загальну суму 492,164 тис. грн., в т. ч.:

Михайлівською селищною радою на суму 226,378 тис. грн.,

Пришибською селищною радою на суму 65,0 тис. грн.,

Роздольською сільською радою на суму 27,45 тис. грн.,

Високівською сільською радою на суму 173,336 тис. грн.,

Комунальними підприємствами та організаціями, які надають послуги з водопостачання, проведені ремонтні роботи аварійних ділянок водогону, замінено глибинні насоси, запірні арматури на водопровідних мережах, проведені роботи з хлорування водонапірних башт та водопостачальної системи. Здійснені поточні ремонти обладнання водопідйомних станцій 2-го підйому та каналізаційних насосних станцій.

Для покращення надання послуги з вивезення твердих побутових відходів для КП «Михайлівський комунгосп» придбано мусоровоз на суму 1094,4 тис. грн.

*Теплопостачання**

На території району забезпечення тепловою енергією комунально-побутових організацій здійснює 37 котелень.

Усі котельні виробничою потужністю до 3 Гкал тепла на годину. На твердому паливі працює 11 котельні, 23 котельні - на газоподібному паливі (7 котелень у 2017 році були законсервовані), 3 – на електроопаленні.

Сумарна потужність котелень складає 7,3 Гкал/год. У 2017 році вироблено і відпущено споживачам 7,2 тис. Гкал теплової енергії, яку повністю було відпущено на комунально-побутові потреби.

Після банкрутства Михайлівського ОП "Теплові мережі" опалення житла в смт Михайлівці переведено на індивідуальне опалення газом за кошти населення. *Газопостачання*

Газифікація району почалася в 1991 році від магістрального газопроводу високого тиску – м. Мелітополь. Побудовано відвід до автоматичної газорозподільної станції с. Високе. Побудовано газорозподільні станції в селищах Михайлівка і Пришиб.

У районі прокладено і здано в експлуатацію 541,427 км магістральних і розподільних газопроводів.

Із 48 населених пунктів газифіковано 38 або 79%, а саме: 2 селища міського типу (Михайлівка, Пришиб) і 36 сільських населених пунктів (Високе, Любимівка, Тракторне, Бурчак, Лиманівка, Дніпровка, Барвинівка, Роздол, Виноградівка, Смиренівка, Слов'янівка, Завітне, Кавунівка, Мар'янівка, Молодіжне, Плодородне, Братське, Показне, Розівка, Вишнівка, Миколаївка, Садове, Абрикосівка, Шевченко, Трудовик, Тимошівка, Трудолюбимівка, Радісне, Рівне, Старобогданівка, Українка, Водне, Вовківка, Нововолодимирівка). Станом на 01.01.2018 року в районі газифіковано 8184 садиби та квартири.

Газифікація населених пунктів Михайлівського району

/п	Назва населеного пункту	Кількість газифікованих будинків	%, від загальної кількості будинків
	смт Михайлівка	4258	85,3
	смт Пришиб	1044	71,0
	с. Любимівка	395	93,8
	с. Високе	276	99,9
	с. Тракторне	50	47,6
	с. Бурчак	367	68,5
	с. Лиманівка	24	85,7
	с. Дніпровка	28	73,7
	с. Барвинівка	35	68,6
0	с. Роздол	198	69,4
1	с. Смиренівка	27	42,9
2	с. Виноградівка	29	46,7
3	с. Слов'янівка	17	51,5
4	с. Кавунівка	20	43,5
5	с. Завітне	24	60,0
6	с. Молодіжне	45	78,9
7	с. Плодородне	270	45,2
8	с. Братське	81	55,8
9	с. Показне	31	35,7
0	с. Розівка	10	27,8
1	с. Вишнівка	23	53,5
2	с. Миколаївка	24	48,0
3	с. Садове	31	83,8
4	с. Абрикосівка	11	45,8
5	с. Шевченко	41	78,8

/п	Назва населеного пункту	Кількість газифікованих будинків	%, від загальної кількості будинків
6	с. Трудовик	5	41,7
7	с. Мар'янівка	107	72,9
8	с. Тимошівка	399	39,0
9	с. Трудолюбимівка	54	62,8
0	с. Рівне	24	48,0
1	с. Радісне	24	35,8
2	с. Солов'ївка	8	22,2
3	с. Старобогданівка	149	50,8
4	с. Водне	7	7,2
5	с. Українка	12	18,5
6	с. Зразкове	14	23,0
7	с. Вовківка	7	13,6
8	с. Нововолодимирівка	15	34,0
	Всього по району	8184	71,1

У 2003 році газифіковано села Дніпровка, Барвинівка, Лиманівка; у 2004 р. – Роздол, Виноградівка, Смирєнівка, Слов'янівка. Практично підведений газопровід до усіх вулиць смт Пришиб та до багатоповерхових будинків селища, у яких не було вирішено питання з опаленням, у 2005-2006 роках газифіковано села Кавунівка, Завітне, Плодородне, Братське, Показне, Розівка, Вишнівка, Миколаївка, Садове, Абрикосівка, Шевченко, Трудовик; у 2007 році – села Мар'янівка, Тимошівка, Трудолюбимівка, Радісне, Рівне, Солов'ївка. У 2013 році газифіковано села Зразкове, Вовківка, Нововолодимирівка. За кошти держави в районі побудовано підвідних газопроводів близько 20 км у 2006 році; 16,4 км – у 2007 році. У 2015 році не здійснювалось введення в експлуатацію газопроводів, газифіковано 4 квартири, в т.ч. у сільській місцевості – 3 од.

У районі газифіковано:

– заклади освіти: «КЗ Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст. імені М.А. Шаламова», КЗ «Михайлівський НВК І-ІІ ст. «Дошкільний навчальний заклад – загальноосвітня школа», КЗ «Михайлівська загальноосвітня школа І-ІІ ст.», КЗ «Михайлівський навчально-виховний комплекс «Загальноосвітня школа І-ІІІ ст.- Гімназія» ім. Героя Радянського Союзу І.А. Найдьонова», КЗ «Михайлівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів №3», КЗ «Бурчацька спеціалізована школа І-ІІІ ступенів «Джерело», КЗ «Любимівська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів», КЗ «Роздольська ЗОШ І-ІІІ ступенів»; КЗ «Тимошівська ЗОШ І-ІІІ ступенів», КЗ «Плодородненська ЗОШ І-ІІІ ступенів», ДНЗ "Михайлівське ВПУ".

– дитячі навчальні заклади: Бурчацький дитячий садок, Любимівський дитячий садок, Михайлівський дитячий садок "Гніздечко", Михайлівський дитячий садок "Теремок";

– заклади охорони здоров'я: ТМО, амбулаторії сімейного лікаря №1 (сmt Михайлівка) та Любимівська (с. Любимівка), Плодородненський психоневрологічний інтернат, амбулаторії сімейного лікаря в селищі Пришиб та в селі Плодородне;

– заклади культури: Михайлівський районний будинок культури, Михайлівська музична школа.

8. РОЗРАХУНКИ ЗА ЕНЕРГОНОСІЇ

Кількість спожитої електричної енергії населенням на території Михайлівського району у 2017 році населенням склало 22962,4 тис. кВт/год. Станом на 01.01.2018 року рівень оплат населенням Михайлівського району склав 99,06%. Кількість спожитої електричної енергії не побутовими споживачами на території Михайлівського району у 2017 році склало 22296,7 тис. кВт/год. Станом на 01.01.2018 року рівень оплат споживачами склав 100,7%.

Кількість спожитого природного газу населенням на території Михайлівського району склала 11,928 млн. м³, що склало 82083,5 тис. грн. Станом на 01.01.2018 року рівень оплати склав 90%, у т.ч. безпосередньо населення 93 %. Споживання природного газу впродовж 2017 року у порівнянні з 2016 роком скоротилося на 6%.

Кількість спожитого природного газу бюджетними установами Михайлівського району склала 0,552 млн. м³ (-25,6% до минулого року), що склало 5566,3 тис. грн. Станом на 01.01.2018 року рівень оплати склав 100%.

9. ТРАНСПОРТ ТА ЗВ'ЯЗОК

6.1. Транспорт

а) автомобільний транспорт.

На території Михайлівського району експлуатується:

- доріг загальнодержавного значення – 28,8 км;
- доріг територіального значення – 30,01 км;
- доріг районного значення – 163,9 км;
- доріг сільського значення – 195,99 км;
- всього доріг на території району – 512,1 км.

Ділянка магістральної автомобільної дороги державного значення М-26 Харків-Сімферополь проходить по території району загальною протяжністю 28,8 км. Всі дороги мають тверде покриття окрім 11,6 км доріг сільського значення.

Відповідно до маршрутної мережі, затвердженої розпорядженням голови Запорізької обласної державної адміністрації від 01.02.2017 року № 30 «Про затвердження мережі міжміських та приміських автобусних маршрутів загального користування, які не виходять за межі території Запорізької області», налічується 7 приміських автобусних маршрутів загального користування, що не виходять за межі території Михайлівського району:

- Михайлівка (АС) - Пришиб, ч/з зупинки «ТМО», «Олійниця»;
- Михайлівка (АС) - Пришиб, ч/з зупинки «Перетин вул. Запорізька та вул. Суворова», Михайлівську АС, «Олійниця»;
- Тимошівка – Михайлівка (АС);
- Михайлівка (АС) – Високе, ч/з Пришиб;
- Михайлівка (АС) – Нове Поле, ч/з Роздол, Виноградівку, Завітне, Кавунівку, Шевченка, Вишнівку, Абрикосівку;
- Михайлівка (АС) – Барвинівка, ч/з Любимівку, Бурчак;
- Михайлівка (АС) – Бурчак.

Станом на 01.01.2018 року зазначені маршрути не обслуговуються перевізниками. На даний час триває процедура проведення конкурсу з визначення перевізників.

У 2017 році перевезень пасажирів автотранспортом загального користування складає 171,9 тис. чол. або 102 % до 2016 року.

б) залізничний транспорт.

Через територію району проходить Придніпровська залізнична колія, є 3 залізничних станції. Залізниця має державне значення і є частиною залізниці сполученням Москва-Сімферополь. Зручне розташування району дає можливість виходу на Одеську та на Донецьку (станція Федорівка) залізниці.

На території району працюють три залізничні станції з можливістю приймання та розвантаження вантажних потягів. На станції Пришиб до залізничного сполучення приєднані Михайлівська нафтобаза, ТОВ «Українська елеваторна компанія» та ВАТ "Михайлівський райагропостач".

Зв'язок

Поштові послуги в районі до 01.10.2006 надав Михайлівський вузол поштового зв'язку Запорізької дирекції "Укрпошта". Згідно Програми реорганізації мережі поштового зв'язку в Запорізькій дирекції, погодженої із Запорізькою облдержадміністрацією, та відповідно до наказу УДППЗ "Укрпошта" від 20.07.2006 №309 з 01.10.2006 проведена реорганізація вузлів поштового зв'язку області шляхом злиття у центри.

Всі об'єкти поштового зв'язку Михайлівського району, які надавали послуги споживачам, збережені і ввійшли до складу Василівського центру поштового зв'язку №3.

Згідно наказу УД ППЗ "Укрпошта" від 19.05.2005 року № 111 "Про затвердження Реєстру послуг УДППЗ "Укрпошта" Михайлівський ЦОС надає такі послуги:

- пересилання внутрішніх та міжнародних поштових карток, листів (простих та рекомендованих), бандеролей, посилок;
- пересилання міжнародних дрібних пакетів, відправлень з оголошеною цінністю;
- пересилання повідомлень про вручення поштових відправлень;
- пересилання поштових переказів (простих, прискорених);
- виплата та доставка державних пенсій, грошової допомоги, інших соціальних виплат;
- розрахунково-касове обслуговування;
- доставка рахунків;
- доставка друкованої рекламної та інформаційної продукції;
- приймання передплати на газети та журнали, та доставка вітчизняних та зарубіжних періодичних друкованих видань;
- надання в користування абонементних скриньок;
- приймання платежів за замовлені медичні препарати і лікарські засоби;
- фото-послуги – поштою;
- реалізація лотерейних білетів, карток попередньої оплати за послуги зв'язку.

Крім того на території району послуги пошти надають відділення «Нова пошта» та «Ін-тайм».

Послуги електрозв'язку та послуги Інтернет в районі надає Михайлівський цех телекомунікаційних послуг №10 Запорізької філії ВАТ "Укртелеком".

Надається чотири види доступу до мережі Інтернет: комутований доступ, послуга швидкісного Інтернету "ОГО", послуга безпроводного доступу до мережі Інтернет Wi-Fi (зона дії Wi-Fi-готель "Михайлівський" по вул. 50 років Радянської влади, 1) та мобільний Інтернет від "Укртелекому". Збережено подальший розвиток телекомунікацій, впроваджено новітні технології та нові види послуг зв'язку. Значного поширення набув мобільний телефонний зв'язок.

На території району на високому рівні функціонують три оператори мобільного зв'язку: Kyivstar, VodaFone та Lafecell.

На території району місцеве теле-, радіо - мовлення відсутнє.

У Михайлівському районі виходить три друкованих видання, газети "Михайлівські новини" та «Наше життя», інформаційний бюлетень «Пульс громади». У 2017 році видано:

- 108 номерів газети "Михайлівські новини", разовий тираж склав 3090 примірників, загальний тираж 333720 примірників.

- 57 номерів газети «Наше життя», разовий тираж її склав 7000 примірників, загальний тираж - 399000 примірників.

- 4 номери інформаційного вісника «Пульс громади», разовий тираж 10000 примірників, загальний тираж 40000 примірників.

9. ТОРГІВЛЯ ТА ПОСЛУГИ*

За звітний період торгове обслуговування населення району здійснювалося 202 підприємствами торгівлі і ресторанного господарства, що на 8 одиниць менше, ніж у минулому році. За товарною спеціалізацією 51,5% мережі становлять продовольчі магазини, в тому числі 8,9% – підприємства ресторанного господарства та 39,6% – магазини по реалізації непродовольчих товарів. Мережа пунктів, що надають побутові послуги населенню, в районі складає 36 одиниць. У порівнянні з 2016 роком мережа збільшилась на 1 одиницю. Ними надаються 16 видів побутових послуг.

У 2017 році обсяг роздрібною торгівлі та ресторанного господарства за всіма каналами реалізації за попередньою інформацією склав 90 млн. грн. (або 3147 грн. на одного мешканця району), що на 32,3 % менше, ніж у 2016 році та 100 % до програмного завдання. Зменшення відбулось через зміну кола звітуючих, а саме розрахунок ведеться по підприємствам, де роздрібний товарообіг є основним видом діяльності. Обсяг реалізованих послуг склав 3609,1 тис. грн., у т.ч. населенню 3148,7 тис. грн.

На території району працює 2 змішаних (продовольчих і непродовольчих) ринка: в смт Михайлівка – споживче товариство Михайлівський ринок "Обрій", у смт Пришиб – "Пришибський ринковий комплекс".

На ринках діють дві лабораторії санветекспертизи. На ринках є м'ясні павільйони. Торгівля рибною продукцією здійснюється з критих кіосків, забезпечених холодильним обладнанням. На ринку "Обрій" (сmt Михайлівка) обладнано 497 торгових місць, на ринку в смт Пришиб – 47.

11.ФІНАНСИ ТА БЮДЖЕТ

До Державного бюджету забезпечено збір у сумі 57760 тис. грн., або на 49,4% більше, ніж у 2016 році.

До місцевих бюджетів надійшло 81720,7 тис. грн. доходів, або на 28,6% більше, ніж у 2016 році.

До загального фонду бюджету району надійшло 76871 тис. грн. або 109,1% до планових показників та 134,2% до минулого року. Плановий показник перевиконано на 6417,3 тис. грн., минулорічний – на 19611,6 тис. грн.

Бюджетонаповнюючими є:

В и д и п о д а т к і в	Місцевий бюджет	
	тис. грн.	% до плану
Податок з доходів фізичних осіб	36088,9	108,4
Податок на майно всього,	18360,8	107,4
Єдиний податок	16588,4	106,5
Акцизний податок	4533,1	115,7

Впродовж 2017 року надходження єдиного соціального внеску склали 46708 тис. грн. У порівнянні з 2016 роком надходження збільшились на 55,3%.

Крім того, у 2017 році із державного бюджету отримано та використано міжбюджетних трансфертів на суму – 205663,8 тис. грн, у т.ч. :

- базова дотація – 7854,3 тис. грн.;
- стабілізаційна дотація – 1652,3 тис. грн.;
- додаткова дотація з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення переданих з державного бюджету видатків з утримання закладів освіти та охорони здоров'я – 12674,4 тис.грн.;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату допомоги сім'ям з дітьми, малозабезпеченим сім'ям, інвалідам з дитинства, дітям-інвалідам, тимчасової державної допомоги дітям та допомоги по догляду за інвалідами I чи II групи внаслідок психічного розладу – 53102,1 тис. грн.;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на оплату електроенергії, природного газу, послуг тепло-, водопостачання і водовідведення, квартирної плати (утримання будинків і споруд та прибудинкових територій) – 71992,3 тис. грн.;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання пільг та житлових субсидій населенню на придбання твердого та рідкого пічного побутового палива і скрапленого газу – 3432,6 тис. грн.;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на відшкодування вартості лікарських засобів для лікування окремих захворювань 418,2 тис.грн.;
- освітня субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – 25551,8 тис. грн.;
- медична субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам – 23235,8 тис. грн.;
- інші субвенції – 2741,7 тис. грн.;
- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з особливими освітніми потребами – 22,3 тис.грн.;

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на виплату державної соціальної допомоги на дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, грошового забезпечення батькам-вихователям і прийомним батькам за надання соціальних послуг у дитячих будинках сімейного типу – 2985,8 тис. грн.

- субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на проведення виборів депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів – 0,2 тис. грн.

Всього у 2017 році сума видатків бюджету склала – 283055,3 тис. грн.,

в т. ч.:

- оплата праці з нарахуваннями – 76806,1 тис. грн.;
- медикаменти – 516,1 тис. грн.;
- продукти харчування – 2389,7 тис. грн.;
- оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 10870,5 тис. грн. грн.;
- поточні трансферти (пільги, субсидії, допомоги) – 133356,3 тис. грн.

12. СОЦІАЛЬНА СФЕРА

За попередньою інформацією за 2017 рік:

– фонд оплати праці робітників та службовців – 150 млн. грн., що на 30,6 млн. грн. (або 25,6%) більше, ніж у 2016 році;

– фонд оплати праці працюючих у малих підприємствах – 29,9 млн. грн., що на 2,9 млн. грн. (або 10,7%) більше, ніж у 2016 році.

Станом на 01.01.2018 року заборгованість із виплати заробітної плати по великим підприємствам склала 1592,5 тис. грн. або у 2,1 р. більше.

Райдержадміністрація в 2017 році здійснювала щомісячний контроль за виплатою заборгованості по оплаті праці. Керівники підприємств, які мали заборгованість із заробітної плати, заслуховувалися на засіданнях районної комісії з питань погашення заборгованості із заробітної плати. Також на засіданнях цієї комісії розглядалися питання легалізації заробітної плати та додержання її мінімальних розмірів. Відбулося 7 засідань. Заслухано 21 керівника.

З метою соціального обслуговування в районі призначаються та виплачуються соціальні допомоги, компенсації та інші види соціальних виплат, встановлених законодавством, надаються субсидії для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного палива.

Всього за призначенням державної соціальної допомоги звернулось 13,2 тис. чоловік, загальна сума допомоги склала 138,5 млн. грн., або зросла у порівнянні з минулорічним показником на 50,8%.

У тому числі:

- державну допомогу сім'ям з дітьми призначено 2858 сім'ям, виплачено – 28,0 млн. грн. (у т.ч. протягом року виплачується допомога при народженні дитини – 997 особам, загальний розмір допомоги склав 16,2 млн. грн.);

- соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям призначено 1116 сім'ям, виплачено – 16,1 млн. грн.;

- державну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам до 18 років призначено 338 одержувачам, виплачено 6,9 млн. грн.;

- тимчасову державну допомогу призначено 22 особам, її загальна сума склала 16,2 тис. грн.

Всіма видами пільг користувались 3,8 тис. чоловік, сума наданих пільг склала 3,5 млн. грн., або на 50% менше, ніж у минулому році.

Також надаються інші види допомоги:

40 особам призначено компенсацію по догляду за інвалідами I групи, або за людьми похилого віку старше 80 років, загальна сума склала 12,4 тис. грн.;

109 громадянам призначено допомогу по догляду за інвалідами I та II групи, внаслідок психічного розладу, на суму 1034,1 тис. грн.

Державна соціальна допомога на дітей-сиріт та грошове забезпечення прийомним батькам склали 2985,8 тис. грн. (8 прийомних сімей і 5 будинків сімейного типу).

108 громадянам, яким надаються соціальні послуги, здійснено компенсаційні виплати – 247,2 тис. грн.

115 особам, які не мають права на пенсії, та інвалідам виплачено 2134,9 тис. грн.

У районі відсутня заборгованість по виплаті усіх видів державної допомоги.

Проведено заходи по оздоровленню ветеранів та реабілітації інвалідів. У 2017 році надано 29 санаторно-курортних путівок вартістю 107071,88 тис. грн., 18 інвалідних візків, 21 допоміжний засіб для пересування та реабілітації, виплачена компенсація на бензин, ремонт та технічне обслуговування автомобілів на суму 13465,74 тис. грн.

У рамках програми надання житлових субсидій відшкодування вартості житлово-комунальних послуг впродовж 2017 року отримували 9160 сімей, що, майже, у 2 рази більше, ніж у 2016 році. Загальна сума отриманих субсидій склала 69256 млн. грн., що на 10 млн. більше ніж у минулому році.

Субсидії на тверде паливо та скраплений газ призначені 1133 сім'ям на загальну суму 3147,7 тис. грн., що на 500 тис. менше, ніж у минулому році.

Особлива увага приділялась проблемам самотніх осіб похилого віку, позбавлених турботи рідних. Для них у районі діє КУ «Територіальний центр соціального обслуговування» (надання соціальних послуг). На обліку та обслуговуванні, якого знаходиться 1744 громадянина похилого віку та інвалідів. Працівниками територіального центру протягом року надано 30280 соціальних послуг «Догляд вдома» та 251 соціальну послугу «Соціальна адаптація». Соціальними працівниками проведено 231 тис. різних видів заходів соціальних послуг. Благодійну натуральну допомогу в територіальному центрі отримали 1061 громадянин із них:

- одягу, взуття та білизни на суму 35845,18 грн.
- іграшки на суму 264,29 грн.
- засоби гігієни на суму 105,72 грн.
- ходунки - 5 шт. на суму 4685,00 грн.
- ролатори - 13 шт. на суму 769,95 грн.
- стільці для душу - 2 шт. на суму 90,28 грн.
- крісла для душу - 2 шт. на суму 158,58 грн.
- милиці - 23 шт. на суму 1132,67 грн.
- стільці - 15 шт. на суму 1447,35 грн.
- борошно - 1400 кг. на суму 9100 грн.
- набори до дня інваліда - 75 шт. на суму 6838,00 грн.
- продукти харчування на суму 2061,20 грн.

У зв'язку з проведенням в Донецькій та Луганській областях антитерористичної операції та тимчасового переміщення населення з даних областей до нашої області управлінням соціального захисту населення Михайлівської райдержадміністрації проводиться реєстрація вимушено тимчасово переселених громадян та призначення їм різних видів допомог. Станом на 01.01.2018 р. було зареєстровано 252 особи. За призначенням допомоги звернулось 53 особи, сума призначеної допомоги складає 1,1 млн. грн.

На території району працює КУ «Михайлівський психоневрологічний інтернат». В установі на обслуговуванні перебуває 227 осіб. Фінансування інтернату здійснюється за рахунок коштів обласного бюджету. У 2017 році на його діяльність було профінансовано 21,6 млн. грн. При цьому середньомісячні витрати на одного підопічного становили 7928 грн. Крім того комунальна установа має власне підсобне господарство. У 2016 році опалення установи було переведено на опалення пілетами. У 2017 році, за кошти обласного ФОНПС розпочато реконструкцію каналізаційних очисних споруд.

Станом на 01.01.2018 року на обліку в управлінні Пенсійного фонду України в Михайлівському районі перебуває 8268 пенсіонерів, із них 6425 або 78% за віком. Впродовж 2017 року кількість отримувачів пенсій зменшилася на 109 осіб. Середній розмір пенсійної виплати в районі склав 1991,69 грн., що на 444,49 грн. більше, ніж на початок року. Із загальної кількості пенсіонерів працюють 1031 особа, або 12,5%.

Впродовж 2017 року управлінням було забезпечено своєчасне призначення, перерахунки та виплата пенсій. Загальний обсяг видатків на виплату пенсій та грошової допомоги за 2017 рік склав 153,3 млн. грн. або збільшився у порівнянні з відповідним періодом минулого року на 12%. Зростання потреби на виплату пенсій в порівнянні з відповідним періодом минулого року виникло внаслідок проведення перерахунку пенсійних виплат та прийняття на облік пенсійних справ осіб, які переміщуються на територію району з тимчасово окупованих територій Донецької та Луганської областей.

13. СТАН РИНКУ ПРАЦІ

Складною залишається ситуація на ринку праці району. Чисельність безробітних станом на 01.01.2018 становила 609 осіб і зменшилась у порівнянні із 01.01.2017 року на 135 осіб або на 18,5 %.

Впродовж 2017 року 1296 безробітних одержували допомогу по безробіттю. Її загальний обсяг склав 7264,924 тис.грн. або на 29,6% більше, ніж у 2016 році.

Протягом 2017 року здійснювалась робота у частині перенавчання. За допомогою служби зайнятості до навчального процесу залучено 181 осіб.

У звітному періоді проводилась робота з безробітними щодо орієнтування їх на самозайнятність. У 2017 році безробітні не отримували одноразову допомогу для зайняття підприємницькою діяльністю.

1 роботодавець на 1 новостворене місце отримав право на компенсацію витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Загальна сума компенсації єдиного соціального внеску – 9,5 тис.грн.

У 2017 році на 12 підприємствах до громадських та інших робіт тимчасового характеру залучено 310 осіб. За рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та сільських селищних рад здійснено фінансування громадських робіт на суму 194,9 тис.грн. Також із категорії громадські роботи окремо виділені роботи тимчасового характеру. Ці роботи оплачуються за рахунок коштів підприємств.

13. МАЛИЙ І СЕРЕДНІЙ БІЗНЕС*

У Михайлівському районі реалізація політики підтримки малого підприємництва здійснюється відповідно до основних заходів районної Програми розвитку малого підприємництва на 2017-2018 роки, затвердженої рішенням Михайлівської районної ради від 16.03.2017 № 2.

Діяльність малого і середнього підприємництва формувалась під впливом загальнодержавного та світового стану економічного розвитку.

У районі збережено позитивні тенденції щодо розвитку малого та середнього підприємництва, покращено умови для ведення бізнесу, зросли надходження податкових та обов'язкових платежів до місцевих бюджетів, було створено нові робочі місця, насичено товарні ринки.

Для удосконалення процедури надання адміністративних послуг, забезпечення відкритості та доступності інформації про адміністративні послуги у 2014 році створено центр надання адміністративних послуг при Михайлівській райдержадміністрації Запорізької області як постійно діючий робочий орган.

В районі запроваджуються заходи відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.05.2014 № 523-р «Деякі питання надання адміністративних послуг органів виконавчої влади через центри надання адміністративних послуг».

Розпорядженням голови Михайлівської райдержадміністрації від 20.11.2014 № 255 було затверджено 59 видів адміністративних послуг, які будуть надаватися через центр надання адміністративних послуг. У 2017 році надавалося 35 видів адміністративних послуг. Всього у 2017 році центром надання адміністративних послуг було надано 2200 адміністративних послуг.

Спеціалісти центру надання адміністративних послуг при Михайлівській райдержадміністрації протягом 2017 року приймали участь у скайп-конференціях та тренінгах з підвищення кваліфікації.

Інформаційне забезпечення суб'єктів господарювання щодо вимог та процедур отримання документів дозвільного характеру здійснюється шляхом постійного оновлення інформації на інформаційних стендах Центру надання адміністративних послуг.

За попередніми даними станом на 01.01.2018 року на території Михайлівського району діє 1048 суб'єктів малого та середнього підприємництва, з них: 850 - підприємців-фізичних осіб, 5 - середні підприємства, 129 - малі підприємства, у тому числі -70 підприємств, що виробляють продукцію, та 64 фермерські господарства.

За допомогою малого підприємництва частково вирішувалося питання зайнятості населення. Упродовж 2017 року 1 особу було працевлаштовано на новостворене робоче місце за рахунок компенсації єдиного соціального внеску. Одноразова допомога для заняття підприємницькою діяльністю у 2017 році не надавалася.

У 2017 році середньорічна кількість найманих працівників малих підприємств залишилась на рівні 2016 року і склала 778 осіб. Продовжується позитивна тенденція росту середньомісячної заробітної плати працівників малого бізнесу району.

Середньомісячна заробітна плата за 2017 рік очікується на рівні 3200,00 грн. або на 10,7% більше до 2016 року. При тому, що заробітна плата у малому підприємстві зростає, вона залишається нижчою на 39,1%, ніж по штатним працівникам.

15. ОСВІТА

У 2017 році здійснювались заходи щодо забезпечення рівного доступу до якісної безперервної освіти, створення умов для всебічного розвитку, підтримки обдарованих дітей і молоді. На фінансування закладів освіти впродовж 2017 року спрямовано 70991.9 тис. грн., або на 41.3% більше, ніж за 2016 рік. 92.1% видатків направлено на фінансування захищених статей. Витрати на оплату праці склали 43364 тис. грн. та збільшились у порівнянні з минулим роком на 62.4%. Середньомісячна заробітна плата працівників закладів освіти у звітному році склала 4017 грн., або на 60.1% більше до минулорічного показника.

За рахунок зростання цін витрати на енергоносії склали 7057.6 тис. грн або збільшились на 3%.

У 2017 році відділом освіти здійснювались заходи щодо забезпечення рівного доступу до якісної безперервної освіти, створення умов для всебічного розвитку, підтримки обдарованих дітей та молоді.

Мережа закладів освіти в районі збережена, функціонують 13 освітніх закладів, які забезпечують здобуття базової та повної загальної середньої освіти, з них: 9 закладів I-III ступеня та 4 заклади - I- II ступенів. Серед загальної кількості освітніх закладів району - 8 загальноосвітніх навчальних закладів та 5 навчально – виховних комплексів, у яких навчалося у 2017 році 2615 учнів, що на 81 особу більше, ніж у 2016 році.

Із загальної кількості учнів району у школах I ступеня здобувають освіту 1192 учні, у школах II ступеня 1292 особи, у закладах III ступеня-131 учень. З них, у міській місцевості навчаються 1542 дітей, у сільській місцевості - 1073. Охоплення дітей в районі освітою складає 100%.

Для дітей, які за станом здоров'я не можуть відвідувати навчальні заняття у закладах загальної середньої освіти, організовано індивідуальну форму навчання. За такою формою в районі навчається 33 школярі.

З метою залучення до навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами в соціумі, на базі Комунального закладу «Михайлівський НВК I-II ступенів «ДНЗ-ЗНЗ» відкрито 2 інклюзивних класи та 1 клас у Комунальному закладі «Михайлівська ЗОШ I-III ст. №3».

На державній мові навчається 80, 5% учнів.

Для забезпечення рівного доступу до якісної освіти в районі створюються належні умови для безпечного, регулярного і безоплатного підвезення учнів до місця навчання. Всього забезпечуються підвезенням до загальноосвітніх навчальних закладів і додому 401 дитина, з них 83 дошкільного та 318 шкільного віку, що становить 100% від загальної потреби. На умовах співфінансування районного бюджету та за рахунок коштів обласного бюджету було придбано новий шкільний автобус та передано для підвезення учнів КЗ «Любимівська ЗОШ I-III ст.».

За рахунок коштів державної субвенції окремим територіям на соціально-економічний розвиток та співфінансування районного бюджету виконано :

- реконструкцію системи теплопостачання КЗ «Михайлівська ЗОШ I-III ст.№ 3» Михайлівської районної ради Запорізької області -загальною вартістю 1130,000тис.грн. Об'єкт введено в експлуатацію 24 січня 2017р.

За рахунок коштів обласного бюджету та співфінансування районного бюджету :

-замінено віконні та дверні блоки в КЗ «Бурчацька ЗОШ I-III ст.імені Героя Радянського Союзу Є.І.Носаль.» загальною вартістю 1099,696тис.грн.;

- проведено роботи по утепленню фасада КЗ «Роздольська ЗОШ I-III ст.» загальною вартістю 1495,002тис.грн.

-проведено роботи по утепленню фасада другого корпусу КЗ «Роздольська ЗОШ I-III ст.» загальною вартістю на суму- 496,886 тис.грн.

Відповідно до Програми сприяння виконанню депутатських повноважень депутатами Запорізької обласної ради на 2017/2020роки затвердженої рішенням обласної ради від 06.04.17р.№ 59 (зі змінами та доповненнями) :

-замінено віконні блоки у дошкільному навчальному закладі «Вишенька»- 140,0тис.грн,
-проведено ремонт будівлі газової котельні КЗ «Михайлівська ЗОШ І-ІІ ст.»-50,0тис.грн.

За кошти місцевого бюджету та бюджетів сільських та селищних рад:

-замінено віконні блоки в КЗ «Тимошівська ЗОШ І-ІІІ ст.» на суму- 200,0тис.грн., КЗ «Плодородненський НВК І -ІІІ ст. «ЗНЗ-ДНЗ» на суму-200,0тис.грн.;

- виконано ремонт центрального ганку КЗ « Михайлівська ЗОШ І-ІІІ ст.№ 3» на суму - 50,0тис.грн.;

- укладено бруківку на внутрішньому подвір'ї КЗ « Михайлівська ЗОШ І-ІІІ ст.№ 3» на суму- 114,9тис.грн.;

- проведено Wi-fi в КЗ «Бурчацька ЗОШ І-ІІІ ст.»,КЗ « Михайлівський НВК ЗШ І-ІІІ ст.- гімназія, КЗ « Михайлівський НВК І-ІІ ступенів «ДНЗ-ЗОШ» на суму -150,0 тис.грн.;

- придбано обладнання для шкільної їдальні та оновлено матеріально-технічну базу КЗ «Мар'янівський НВК І -ІІ ст. «ЗНЗ-ДНЗ»» на суму -125,0тис.грн.;

- проведено поточний ремонт харчоблоку КЗ «Плодородненський НВК І -ІІІ ст. «ЗНЗ-ДНЗ» на суму-120,0тис.грн.;

- виготовлено проектно-кошторисну документацію по об'єктах КЗ «Тимошівська ЗОШ І-ІІІ ст.» - 45,0тис. грн (заміна вікон –дверей, улаштування отмостки, водовідведення), КЗ «Бурчацька ЗОШ І-ІІІ ст.»- 62,4 тис.грн (заміна вікон та дверних блоків, реконструкція системи теплопостачання), КЗ «Мар'янівський НВК І -ІІ ст. «ЗНЗ-ДНЗ»»- 39,9тис.грн. (реконструкція покрівлі).

- виділено кошти на оновлення матеріально-технічної бази КЗ «Любимівська ЗОШ І-ІІІ ст.» в сумі - 57,0тис.грн.;

-придбано мультимедійне, комп'ютерне обладнання та оргтехніку на суму 302,2 тис. грн (КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст.імені М.А.Шаламова»,

КЗ «Михайлівський навчально-виховний комплекс І-ІІ ступенів «дошкільний навчальний заклад-загальноосвітня школа», КЗ «Дитячий центр»,

КЗ « Михайлівський НВК ЗШ І-ІІІ ст.- гімназія»);

За залишки освітньої субвенції:

- придбано мультимедійне та комп'ютерне обладнання на суму -150,0 тис.грн (КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст. імені М.А.Шаламова», КЗ «Бурчацька ЗОШ І-ІІІ ст.»);

- підручники для 4 кл.та 7 кл. на суму - 60,0тис.грн.

При проведенні поточних ремонтів комунальних закладів та оновлення їх матеріальної бази було також залучено спонсорські кошти.

В листопаді 2017 р. впроваджено у КЗ «Пришибська ЗОШ І-ІІІ ст.імені М.А.Шаламова», КЗ « Михайлівський НВК ЗШ І-ІІІ ст.- гімназія», КЗ «Роздольська ЗОШ І-ІІІ ст.», КЗ «Любимівська ЗОШ І-ІІІ ст.», КЗ «Тимошівська ЗОШ І-ІІІ ст.», закупівлю послуг з постачання теплової енергії (системи опалення переведені на альтернативний вид палива).

Для забезпечення безперебійного проходження навчального процесу проведено підготовку паливно-енергетичних господарств ЗНЗ району. Виконано поточні ремонти в приміщеннях котельень, проведено щорічну перевірку та технічний огляд газовикористовуючого обладнання. Здійснено технічний огляд газових котлів, електрокотлів та мереж.

У результаті планомірної та системно проведеної роботи в усіх 13 загальноосвітніх навчальних закладах організовано самостійне харчування учнів шляхом встановлення прямих господарських відносин на поставку продуктів харчування та створені умови для забезпечення учнів гарячим харчуванням.

Згідно ст.5 Закону України «Про охорону дитинства» безкоштовно харчуються діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних і інклюзивних класах та учні 1-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів із сімей, які отримують допомогу відповідно до [Закону України](#) "Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям".

У загальноосвітніх закладах гарячим харчуванням охоплено 1920 учнів 1-11 класів, що складає 76%. Безкоштовно харчуються 1257 учнів:

- 184 учні 1-11 класів із числа пільгової категорії;

- 1073 учні 1-4 класів непільгової категорії .

Вартість харчування на 2017 рік складає для учнів комунальних загальноосвітніх закладах -6 грн., для дітей дошкільних груп в межах 8 грн. 00 коп. в день на вихованця з внесенням батьківської доплати в розмірі 40 відсотків від вартості харчування.

Навчальні заклади району забезпечені сучасною комп'ютерною технікою, у т.ч. у сільській місцевості на 87%, у міській на 82%. У навчальному процесі задіяно 330 одиниць персональних комп'ютерів (місто - 170, село – 160), у цілому забезпечено 18 комп'ютерними комплексами.

Школи району на 69% забезпечені інтерактивними дошками.

Створено умови для єдиного освітнього простору з метою вільного доступу до освітніх інформаційних ресурсів учасників освітнього простору, батьків та громадськості району. До мережі Інтернет підключено 100% навчальних комп'ютерних комплексів: 9 навчальних закладів підключені до швидкісного Інтернету DSL, 4 – модемний зв'язок, 12- мають Wi-Fi зону.

У 2017 році було придбано 4 інтерактивних дошки, 19 ноутбуків, 13 комп'ютерів, 7 проєкторів, 10 принтерів.

Вчителі району проходять підвищення кваліфікації за напрямом «Інформаційно-комунікаційні технології» та залучені до роботи «Школи сучасних знань». Упроваджується система навчання за допомогою ІТ-технологій.

Для підвищення інформаційної грамотності педагогів у 2017 навчальному році педагогічні працівники району пройшли тренінги:

очний тренінг для вчителів математики з підготовки до міжнародного дослідження PISA-2018;

дистанційні тренінги: «Впровадження квест-технологій в освітній процес»; «Використання інтерактивних засобів навчання», «Використання платформи Moodle у навчальному процесі»; тренінг з національно-патріотичного виховання за програмою «З Україною в серці».

Використання можливостей комп'ютерних технологій у школах, джерел Інтернету дає можливість учителям проводити плідну роботу зі здібними та обдарованими учнями шляхом залучення їх до конкурсів з інформаційних технологій, підготовкою та проведенням I, II етапів олімпіад з інформатики та інформаційних технологій.

У Михайлівському районі створені умови для позашкільної роботи з учнями. На території району діють:

- у будинках культури району – 24 гуртки (325 учнів) та 11 самодіяльних груп (134 учасника);

- у комунальному закладі "Дитячий центр" – 26 гуртків (451 дитина);

- у дитячо-юнацькій спортивній школі – 20 навчальних груп (242 учні);

- у Михайлівській музичній школі навчається 111 учнів;

- у Пришибській музичній школі всього навчається 51 учень;

- у ДНЗ «Михайлівське ВПУ» - 3 спортивні секції (68 дітей) та 5 гуртків (75 дітей).

На базі ЗНЗ району до гурткової та секційної роботи залучено 1460 учнів .

Позашкільна освіта має значний потенціал для розвитку здібностей кожної дитини.

У 2017 році навчально-виховний процес у КЗ «Дитячий центр» МРР ЗО здійснювався за інтересами вихованців за напрямками: художньо-естетичний, науково-технічний, туристсько-краєзнавчий, фізкультурно-спортивний, а також дослідницько-експериментальний (МАН).

З метою охоплення позашкільною освітою не тільки дітей Михайлівки, а й району, роботу у КЗ «Дитячий центр» побудовано таким чином, що гуртки мають можливість відвідувати діти сільської місцевості у своїх навчальних закладах. Гуртки КЗ «Дитячий центр» працювали не тільки на базі КЗ «Михайлівський НВК «ЗОШ I-III ст.-гімназія», КЗ «Михайлівська ЗОШ I-III ст. №3», КЗ «Пришибська ЗОШ I-III ст.», ДНЗ «Теремок», а також у школах, с. Бурчак, с. Високе, с. Плодо-родне, с. Роздол.

Позашкільною освітою у 2017 році охоплено 2039 дітей, що складає 78 відсотків школярів. У Михайлівському районі функціонує 8 дошкільних навчальних закладів та 3 навчально-виховних комплекси з дошкільними відділеннями, в яких працює 79 педагогічних працівників та виховується 915 дітей. Діти п'ятирічного віку охоплені дошкільною освітою на 100%. Чисельність дітей дошкільної освіти району складає у розрахунку на 100 місць 110%, з них по селу – 86%, по місту – 134%.

З метою покращення показників охоплення дітей дошкільною освітою в КЗ Пришибський дошкільний навчальний заклад «Сонечко» - ясла-садок, Бурчацький ДНЗ «Вишенька» та КЗ Мар'янівський НВК «загальноосвітній навчальний заклад» було створено додаткові групи короткочасного перебування. (1 група, 5 чол.) – «Сонечко», (1 група, 5 чол.) – Мар'янівський НВК, (1 група, 4 чол.) – Бурчацький ДНЗ «Вишенька».

У ДНЗ «Михайлівське ВПУ» здобувають повну загальну середню освіту та отримують первинну професійну підготовку 490 учнів. Навчальний заклад готує кваліфікованих робітників із таких професій: «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування. Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «А1», «А2», «В1»); Водій автотранспортних засобів (категорія «С1»); «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування. Водій автотранспортних засобів (категорія «С1»); «Кухар. Пекар»; «Оператор комп'ютерного набору. Обліковець з реєстрації бухгалтерських даних», «Оператор з обробки інформації та програмного забезпечення».

Також здійснюється підготовка за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Молодший спеціаліст» за спеціальностями:

- «Експлуатація та ремонт машин і обладнання агропромислового виробництва»;
- «Монтаж, обслуговування та ремонт електротехнічних установок в агропромисловому комплексі». Зараз навчається 4 групи за вказаними напрямками підготовки.

В училищі створені умови для отримання повної загальної середньої освіти та професійної підготовки. Для реалізації завдань професійної підготовки учнів діють виробничі дільниці: навчальне господарство, млин, пекарня, їдальня; лабораторно-практичні класи, майстерня, працює 5 комп'ютерних класів; загальна кількість комп'ютерів в училищі – 105, тобто на один комп'ютер припадає 4,6 учня.

В училищі організована власна виробнича діяльність, за рахунок прибутків від якої здійснюється ремонт приміщень, придбання меблів, обладнання для професійної підготовки учнів тощо.

У 2017 році здійснено значний ремонт у гуртожитку із облаштування кожного сектору туалетною та душовими кімнатами.

В училищі здійснюється соціальна підтримка учнів. Особлива увага приділяється учням з числа дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування (24 особи), учням з малозабезпечених сімей (20 осіб), дітям – інвалідам (12 осіб), дітям, які прибули на навчання з зони АТО (2 особи) та учням, які з різних життєвих причин (хвороба, втрата близьких) потребують підтримки, їм надається матеріальна допомога. Також матеріально заохочуються учні, які беруть активну участь у житті училища, предметних олімпіадах різного рівня, захищають спортивну честь навчального закладу, учасникам художньої самодіяльності тощо.

ДНЗ «Михайлівське ВПУ» здійснює підвезення учнів по 6-и маршрутах.

У навчальному закладі організоване дозвілля учнів. В училищі діють три спортивні секції та п'ять гуртків, керівники яких є фахівцями з належною освітою. Проводяться цікаві загальноучилищні виховні заходи, здійснюються екскурсії визначними місцями України.

В училищі діє рада учнівського самоврядування, яка бере активну участь у вирішенні багатьох питань навчально-виховного процесу.

В училищі працює амбулаторія сімейного лікаря. Протягом навчання лікар училища забезпечує медичний супровід дітей. Співробітники училища мають змогу пройти амбулаторне лікування. Амбулаторія сімейного лікаря забезпечена всіма медичними препаратами, необхідними для лікування.

У ДНЗ «Михайлівське ВПУ» функціонує гуртожиток, в якому проживають 100 осіб. Усі вони забезпечені триразовим харчуванням.

Організоване гаряче харчування для всіх учнів та співробітників училища. Середня вартість обіду складає 10 гривень.

Кількість працюючих в училищі – 127 осіб, із них – 61 педагогічні працівники.

Проведено роботу по організації відпочинкових таборів з денним перебуванням. Організованим відпочинком були охоплені діти пільгових категорій у пришкільних відпочинкових таборах із денним перебуванням на базі 9-ти загальноосвітніх навчальних закладів району. Харчування дітей здійснювалося за рахунок районного бюджету (виділено 70,0 тис.грн.); відвідували заклади 275 дітей – пільговиків та 1 дитина за кошти батьків.

Літні відпочинкові табори працювали з 29.05.2017 до 16.06.2017 (08.00 – 14.00)

На базі ЗНЗ функціонувало 10 пришкільних таборів. Вартість 1 дня становила на 1 дитину 18 грн. Було використано коштів – 66 610, охоплено 250 дітей (10%)

Мовні табори було відкрито на базі 12 закладів. Працювали з 29.05. до 16.06 (з 09.00 до 11.00). Залучено 197 дітей (8%).

Всього охоплено 447 дітей (18%).

У районі функціонує мережа спортивних секцій на базі КЗ «КДЮСШ» МРР, КЗ «Дитячий центр», школах. Спеціалізація - волейбол, футбол, важка атлетика, гирьовий спорт, вільна боротьба, бокс, настільний теніс, карате, шахи.

До спортивних секцій КЗ «КДЮСШ» залучено 268 дітей на 6 спортивних відділеннях.

У закладах освіти створено умови щодо фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи. Усі заняття з фізичної культури в осінньо - весняний період проводяться на спортивних майданчиках, які обладнані футбольним полем, біговою доріжкою, снарядами для загально-розвиваючих вправ. У зимовий період заняття проходять у спортивних залах. Спортивні зали та спортивні майданчики закладів освіти мають необхідне спортивне обладнання, яке зберігається та підтримується в належному технічному стані.

Усі спортивні змагання, конкурси, проекти на спортивну тематику є частиною загального плану роботи закладів освіти та відділу освіти, молоді та спорту райдержадміністрації. У рамках тижня і Дня фізичної культури і спорту в навчальних закладах проводяться відкриття шкільних спартакіад, класні години, конкурси малюнків, виставки плакатів. Традиційними стали наступні заходи: День фізичної культури і спорту, Олімпійський день, спартакіада школярів за 5 видами спорту.

Щорічно проводяться змагання: першість району з футболу, першість району з волейболу, весняний кубок району з футболу, весняний кубок району з волейболу, осінній кубок району з футболу, осінній кубок району з волейболу, змагання до Дня молоді, турнір з нагоди міжнародного Дня шахів, «Козацький гарт», Всеукраїнська військово-спортивна патріотична гра «Сокіл» («Джура») та ін.

Проблемні питання галузі наступні:

- через недостатнє фінансування незадовільно оновлювалась матеріально-технічна база освітніх закладів району;

- проблемним питанням залишилось перевантаження дошкільних закладів в міській місцевості.

16. ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

За 2017 рік фінансування установ охорони здоров'я району склало 31349,8 млн.грн., що на 35,9% більше, ніж у 2016 році. 99,1% видатків складає фінансування захищених статей. Фінансування витрат на медикаменти – 505,1 тис.грн. і енергоносії – 2423,5 тис.грн. Середньомісячна заробітна плата працівників складає 4073,0 грн. і на 46,5% збільшилась у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Наприкінці 2013 року Центр первинної медико-санітарної допомоги виділено із складу ТМО в самостійну юридичну особу, на базі майна спільної власності територіальних громад Михайлівського району. Було проведено усі необхідні заходи у зв'язку з утворенням закладу. До комунального закладу «Михайлівський ЦПМСД» увійшли 16 лікарських амбулаторій та 4 фельдшерські пункти. В їх складі відповідно до прикріпленої кількості населення розгорнуто 23 територіальних дільниці.

Для забезпечення доступності клініко-діагностичного обстеження хворих на базі амбулаторії у с. Любимівка продовжив свою роботу підрозділ клініко-діагностичної лабораторії ТМО Михайлівського району.

У 2017 році до лікарів ЦПМСД звернулося 105799 пацієнтів, з них з приводу профілактичних оглядів – 64731 – 61,2 %, по захворюваннях – 41068 – 38,8 %. Середній рівень відвідувань на одного жителя 3,6. Із загальної кількості звернень до лікарів району з профілактичною метою становить 110856, тобто 54,4 % (в 2016 р. – 41,7 %), з приводу захворювань – 92800, або 45,6 % (в 2016 р. 59,5 %); кількість відвідувань на 1 жителя 7,0.

Із метою виконання програм «Онкологія», «Репродуктивне здоров'я» та ін. забезпечується здійснення заходів профілактики онкологічної патології, впроваджено скринінгові програми раннього виявлення гінекологічних захворювань, ускладнень вагітності. Проводяться заходи щодо розширення профілактичних, лікувально-діагностичних та реабілітаційних технологій, спрямованих на оздоровлення жінок. Упроваджено довгостроковий моніторинг здоров'я жінок групи підвищеного ризику.

Забезпечується проведення обов'язкових періодичних профілактичних оглядів працюючого населення. Упроваджені стандарти діагностики, лікування та реабілітації онкологічних хворих.

Створено реєстри хворих на інфаркт міокарда, цукровий діабет, гіпертонічну хворобу. Згідно з даними реєстру зареєстровано 6916 хворих на гіпертонічну хворобу, в тому числі в сільській місцевості 2910; 818 хворих на цукровий діабет.

Розроблені заходи по недопущенню материнської та зниженню малюкової смертності, попередженню інвалідності та загальної смертності населення. Рівень малюкової смертності в 2017 році складає 3,7 ‰ (в 2016 році 4,1 ‰).

Протягом 2017 року вжито комплекс заходів, спрямованих на зупинення поширення епідемії туберкульозу та ВІЛ/СНІДу в рамках реалізації відповідних проектів програм, а також поліпшення діагностики та лікування онкологічних хворих. У той же час ситуація щодо захворювань на ці хвороби залишається складною.

Рівень захворюваності на туберкульоз зменшився в порівнянні з 2016 роком з 64,6 на 100 тис. населення до 51,7. Епідемічна ситуація з ВІЛ/СНІДу у Михайлівському районі залишається напруженою. Рівень захворюваності (первинної) на ВІЛ-інфекцію в 2017 році складає 69 на 100 тис. населення, в 2016 році – 58,1. Показник поширеності ВІЛ-інфекції складає 382,9 випадків (в 2015 р. – 345,4 випадків) на 100 тис. населення. У 2017 році зареєстровано 20 нових випадків ВІЛ-інфікованих (в 2016 році – 17). Станом 01.01.2018 р. на обліку знаходяться 111 осіб з ВІЛ-інфекцією, захворюваністю на СНІД – 32.

Ситуація з онкологічною захворюваністю в районі залишається складною. У 2017 році виявлено 95 хворих з онкологічною патологією різної локалізації, в 2016 році – 98. Серед усіх онкологічних хворих 28,5 % особи працездатного віку. Смертність на онкологічні захворювання збільшилася з 20,39 до 24,1 на 10 тис. мешканців. Усього на диспансерному обліку в районі знаходиться 656 онкологічних хворих.

Проводиться моніторинг на захворювання крові, в тому числі на злоякісні, впроваджено сучасні стандартні схеми діагностики та лікування.

Забезпечено 100% охоплення диспансерним наглядом хворих на цукровий діабет. Протягом року виявлено 128 пацієнтів з цукровим діабетом уперше. Усього на диспансерному обліку знаходиться 818 осіб, у тому числі 3 дитини. Усі хворі забезпечені необхідними медичними препаратами та глюкометрами.

Проблемні питання галузі наступні:

- через недостатнє фінансування незадовільно оновлювалась матеріально-технічна база закладів охорони здоров'я району;
- складною залишається ситуація щодо поширеності соціально-небезпечних хвороб туберкульозу, ВІЛ, СНІДу та онкозахворюваності;
- зберігає гостроту кадрово проблема у галузі охорони здоров'я.

17. КУЛЬТУРА

На фінансування установ культури в районі впродовж 2017 року спрямовано 8456.6 млн. грн. або на 40 % більше, ніж в 2016 році. 91.7% видатків направлено на фінансування захищених статей. Середньомісячна заробітна плата працівників закладів культури у звітному році склала 3653.5 грн. або на 52.8 % більше минулорічного показника.

Мережа закладів культури в 2017 році складалася з 11 бібліотек, 15 клубних закладів, 2 дитячих музичних шкіл, районного краєзнавчого музею, районного організаційно-методичного центру в повній мірі задовольняє потреби населення району у наданні послуг та відповідає нормативам забезпечення населення бібліотеками та клубними закладами. Заборгованості із заробітної плати немає. Рішенням сесії районної ради від 21.12.2017 №21 «Про передачу установ та майна із спільної власності територіальних громад сіл, селищ Михайлівського району до комунальної власності сільських рад (об'єднаних територіальних громад): Старобогданівську сільську бібліотеку, Старобогданівський сільський будинок культури виключено з мережі закладів культури Ми-

хайлівського району та передано до Новобогданівської сільської ради (об'єднаної територіальної громади); Плодородненську сільську бібліотеку, Мар'янівську сільську бібліотеку, Плодородненський сільський будинок культури, Зразківський сільський клуб, Мар'янівський сільський будинок культури, Молодіжненський сільський клуб культури виключено з мережі закладів культури Михайлівського району та передано до Плодородненської сільської ради (об'єднаної територіальної громади) з 01.01.2018 року.

Для покращення матеріально-технічного стану закладів культури залучались кошти із усіх джерел фінансування.

У 2017 році за рахунок коштів сільських рад були зроблені такі ремонти: в Любимівському СБК - заміна п'яти вікон на суму 18000 гривень. В Зразківському СК - заміна трьох вікон на суму 14300 гривень. В Плодородненському СБК – заміна восьми вікон на суму 33225 гривень, поріг на суму 50754 гривні, шести дверей на суму 120000 гривень.

Виконано частковий ремонт приміщення котельні (шпаклювання тріщин, фарбування) в Михайлівській дитячій музичній школі. Встановлено вікно в котельні Михайлівської дитячої музичної школи.

Переведено опалення районного будинку культури на альтернативне паливо (пілетами). Замінено 2 вхідних дверей в районному будинку культури на суму 22960 грн.

В районі працюють дві дитячі музичні школи. На відділеннях фортепіано, баяну, домри, духових інструментів та вокалу навчається 162 учні. У 2017 році початкові навчальні заклади продовжували роботу по естетичному вихованню дітей, залучали їх до проведення мистецьких заходів, які проходили в районі. Учні та викладачі шкіл брали активну участь у обласних оглядах і конкурсах. Забезпечено участь учнів школи у відбірковому регіональному турі обласних конкурсів в м. Енергодар та обласному конкурсі вокальних ансамблів серед учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів в м. Мелітополь. Проведено творчі звіти Пришибської 20.05.2017 та Михайлівської 25.05.2017 ДМШ.

Протягом 2017 року в клубних закладах району працювало 49 гуртків художньої самодіяльності з 550 учасниками, із них дитячих 29 колективів з 390 учасниками. Функціонувало 22 любителських об'єднань, які відвідують 254 учасників, із них дитячих 12 об'єднань з 147 учасниками. Працювало 9 дискотек.

Колективи художньої самодіяльності приймали участь в обласних та Всеукраїнських конкурсах та фестивалях, а саме: в березні 2017 року народний вокальний колектив «Мелодія» Михайлівського РБК, вокальний колектив «Берегиня» Плодородненського СБК та вокальний колектив «Калинонька» Любимівського СБК приймали участь в обласному конкурсі вокальних і хорових колективів в м. Запоріжжі. Колектив «Мелодія» посів друге місце в номінації «вокальні колективи». 29 квітня зразковий колектив спортивного бального танцю «Елегант» районного центру дозвілля та народний театр танцю «Надія» РБК приймали участь у відкритому фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Політ Терпсихори» в м. Мелітополь. В номінації бальна та класична хореографія «Елегант» посів 2 місце. В травні 2017 року оркестр духових інструментів РБК приймав участь у Всеукраїнському конкурсі духової музики «Таврійські сурми» в м. Мелітополь та посів 3 місце. 03 листопада танцювальний колектив «Дикий вогонь» в обласному етапі молодіжного фестивалю «Зорепад-2017» посів 2 місце в номінації сучасний танець в м. Запоріжжя.

Протягом 2017 року клубними закладами району було проведено багато цікавих та змістовних заходів. В 2017 році в районному будинку культури були проведені святковий концерт до свята 8 Березня «Кожна жінка красива по-своєму», до 1 Травня «Веселкові барви», до Дня захисту дітей «Щасливе дитинство», до Дня медичного працівника «Спасибі вам за труд неоціненний, шановні медпрацівники», до Дня молоді «Молодість – это движенье, а движенье – это жизнь», до Дня працівника сільського господарства «Свято поля, хліба і душі», до Дня Незалежності України «Народжені вільними». До свята Різдва проводилися виступи церков Християн віри Євангельської, звучали колядки, щедрівки. В лютому 2017 році відбувся ювілейний вечір ветеранської організації району «Для людей з добрим серцем». 9 травня на сцені відбувся тематичний концерт, присвячений Дню Перемоги над нацизмом у Другій Світовій Війні «Сторінками війни». Ідея постановки була в тому, що глядач спостерігав за подіями ніби вони виходили з книги, яка була змонтована з двох екранів. На них проектувалось фото та відео, а через них виходили ведучі та читці. Ведучі розповідали про різні сторінки війни і дітей війни. Була сторінка із Михайлівського краю, історія про кримських татар та про сучасну війну. Всі ці історії доповнювалися танцювальними композиціями та художніми номерами солістів-вокалістів. Фінальна танцювальна композиція «Діти всієї землі»

нагадала про прагнення всіх людей до мирного життя і свободи. Традиційно в кінці вересня на площі Святковій проводиться святковий ярмарок до Дня району «Гостей дорогих ми вітаємо щиро». Ярмарок розпочинався гуляннями в курнях, які були розташовані по всьому парку ім. Чудновського та площі Святковій. Кожен курінь представляла сільська рада зі своїми персонажами, кухнею, побутом, виставкою ужиткового мистецтва та городиною. Господарі куренів радо зустрічали гостей та журі ярмарку. На головній сцені розпочалось дійство в театралізованій формі. На сцену були запрошені почесні гості та керівники району, відбулося нагородження. Далі свято продовжилось конкурсами, концертом, лотереєю та дискотекою. Завершилось свято феєрверком. 27 жовтня в районному будинку культури відбувся театралізований концерт до 74 річниці визволення Михайлівки «Живу і пам'ятаю». В програмі звучали пісні воєнних років та сучасні пісні воєнної тематики. На екрані демонструвалися відеоролики та кліпи про події, які відбувалися на Україні в часи окупації. 19 грудня на площі Святковій відбулася театралізована конкурсно-розважальна програма «Миколая зустрічаймо в цей Святий вечірній час».

Робота бібліотек району направлена на реалізацію основних її функцій: інформаційну, духовну та культурно-освітню. У 2017 році діяльність бібліотек комунальної установи «Централізована бібліотечна система» Михайлівської районної ради Запорізької області була спрямована на підтримання позитивного іміджу, співпрацю з соціальними партнерами, здійснення оперативного і комфортного обслуговування користувачів на більш якісному рівні, забезпечення користувачів бібліотеки інформацією щодо діяльності органів влади, здійснення просвітницької діяльності шляхом популяризації досягнень вітчизняної та світової культури та літератури, впровадження нових форм роботи та сучасних інформаційних технологій, активізацію інформаційної діяльності, постійне підвищення професійного рівня працівників. Населення району в 2017 році обслуговували 11 публічних бібліотек, в тому числі: центральна районна бібліотека, районна бібліотека для дітей, 1 селищна та 8 сільських бібліотек. Бібліотеками комунальної установи «ЦБС» за 2017 рік обслуговано 8616 читачів, надано 171265 примірників документів, відвідувань – 54580. Загальний бібліотечний фонд публічних бібліотек району станом на 01.01.2018 року становить 187572 документів.

За звітний період до комунальної установи «ЦБС» надійшло 1458 примірників книг на суму 76422 гривень 93 копійки. Згідно Державної програми надійшло 1088 примірників на суму 73900 гривень 43 копійки.

В бібліотеках району діє акція «Подаруй бібліотеці книгу», в ході якої мешканці району дарують бібліотекам книги із власних бібліотек. В 2017 році до ЦРБ надійшло 351 екземплярів книг на суму 2116 гривень 50 копійок.

Здійснено передплату періодичних видань для ЦРБ та РДБ на суму 7900 гривень 07 копійок. На сучасному етапі бібліотека є центром інформації.

На території району працюють районний краєзнавчий музей ім. Д.Є. Онопрієнка та 7 музеїв на громадських засадах. В 2017 році робота Михайлівського районного краєзнавчого музею була спрямована на активізацію діяльності з поповнення фондів новими пам'ятками матеріальної та духовної культури народів України, що проживають на Михайлівщині. Всього до музейного фонду надійшло 291 музейний предмет, з них до основного музейного фонду – 201 музейний предмет, до науково-допоміжного фонду – 90 музейних предметів. Загальна кількість музейних предметів – 13 112 одиниць зберігання. Організовано та проведено акцію «Подаруй музею експонат». Організовано та проведено на достатньому науково-методичному рівні 78 тематичних екскурсій. Всього музей відвідало 3 501 чоловік. Організовано та проведено ряд культурно-масових заходів, присвячених різним важливим датам та подіям в житті країни та району.

Пріоритетним напрямком в роботі з охорони культурної спадщини є охорона і збереження пам'яток археології та пам'яток історії. На державному обліку в районі перебуває 86 пам'яток культурної спадщини, з них 43 пам'ятки археології, які включають в себе 174 кургани, 43 пам'ятки історії. Одна пам'ятка археології курганний могильник кургану «Куляб-могила» занесена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України національного значення. З головами сільських, селищних рад, землекористувачами проводиться роз'яснювальна робота щодо попередження та недопущення порушень пам'яткоохоронного законодавства. Питання пам'ятко-охоронної роботи розглядаються на нарадах у відділі культури і туризму, райдержадміністрації.

У поточному році проводились косметичні та поточні ремонти на пам'ятках, до подій, присвячених 72-й річниці Перемоги над нацизмом в Європі та Дня визволення району від фашистських загарбників за рахунок місцевих бюджетів та спонсорських коштів. Продовжено роботу з переукла-

дання охоронних договорів на пам'ятки історії у яких закінчився строк дії. Здійснюється постійний моніторинг об'єктів культурної спадщини

18. ЕКОЛОГІЯ

Райдержадміністрацією, сільськими, селищними радами вживалися заходи щодо покращення екологічної ситуації в районі.

Залишок коштів районного фонду охорони навколишнього природного середовища станом на 01.01.2017 року складав 50,641 тис.грн.

За рахунок коштів районного фонду охорони навколишнього природного середовища було придбано 16 контейнерів для збору твердих побутових відходів для КП «Михайлівський комунгосп» та 1 контейнер для збору ТПВ для Любимівської сільської ради на загальну суму 49,623 тис. грн.

За рахунок коштів обласного фонду ОНПС придбано сміттєвоз для КП "Михайлівський комунгосп" (спецпризначення для комунального господарства) вартістю 1094,400 тис. грн., здійснено реконструкцію каналізаційних споруд в КУ «Михайлівський психоневрологічний інтернат» (2500 тис.грн.), продовжено реконструкцію каналізаційних очисних споруд у смт Пришиб. Виконано 96,6 % робіт на загальну суму 3646,615 тис. грн., в тому числі 3510,000 тис. грн. кошти обласного фонду ОНПС, 136,615 тис. грн. – кошти районного бюджету. За рахунок коштів Пришибської селищної ради в розмірі 136,615 тис. грн. у 2018 році планується завершити роботи на об'єкті.

19. ОСНОВНІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЇ

Аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку в 2016 році виявив проблемні позиції соціально-економічного розвитку району, які потребують підвищеної уваги та вжиття відповідних заходів щодо поліпшення стану справ у 2017 році, а саме:

1. Для ліквідації аварійного стану об'єктів водопостачання та водовідведення необхідно провести:

- буріння та облаштування артезианської свердловини у с. Миколаївка Мар'янівської сільській;
- реконструкцію очисних споруд у смт Пришиб;
- реконструкцію водопроводів у Старобогданівській, Роздольській, Мар'янівській, Плотородненській сільських радах.

2. Для покращення екологічного стану в районі необхідно здійснити:

- вивезення на знешкодження непридатних до використання ХЗЗР Роздольської сільської ради;

- будівництво полігону твердих побутових відходів.

3. Для створення необхідних умов для мешканців району необхідно:

- провести реконструкцію закладів освіти, культури, та охорони здоров'я;
- придбати автобуси у рамках державної програми «Шкільний автобус».

Начальник відділу економічного розвитку і торгівлі
райдержадміністрації

Н.В. Левчук

Левчук, 06132 21560